ผลของไนโตรเจนและไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อลักษณะรอยเชื่อมและปริมาณ เดลตา-เฟร์ไวต์ในรอยเชื่อมทิกพัลส์ ของเหล็กกล้าไร้สนิม AISI 316L

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

> ปีการศึกษา 2552 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF NITROGEN AND HYDROGEN IN ARGON SHIELDING GAS ON WELD BEAD PROFILE AND THE AMOUNT OF DELTA-FERRITE IN PULSED TIG WELDS OF AISI 316L STAINLESS STEEL

Mr. Panyasak Phakpeetinan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Metallurgical Engineering Department of Metallurgical Engineering Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของไนโตรเจนและไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ	
	ลักษณะรอยเชื่อมและปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในรอยเชื่อม	
	ทิกพัลส์ ของเหล็กกล้าไร้สนิม AISI 316L	
โดย	นาย ปัญญาศักดิ์ ภาคยีปีตินันท์	
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการ	
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. กอบบุญ หล่อทองคำ	

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญสม เลิศหิรัญวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

In Hal .. ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. มาวิน สุประดิษฐ ณ อยุธยา)

กอบหาะ เมอกตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. กอบบุญ หล่อทองคำ)

spink undanกรรมการ

(ผู้ช่วยศาลตราจารย์ สุวันชัย พงษ์สุกิจวัฒน์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. เอกรัตน์ ไวยนิตย์)

ปัญญาศักดิ์ ภาคย์ปีตินันท์ : ผลของไนโตรเจนและไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ ลักษณะรอยเชื่อมและปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในรอยเชื่อมทิกพัลส์ ของเหล็กกล้าไร้สนิม AISI 316L (EFFECTS OF NITROGEN AND HYDROGEN IN ARGON SHIELDING GAS ON WELD BEAD PROFILE AND THE AMOUNT OF DELTA-FERRITE IN THE PULSED TIG WELDS OF AISI 316L STAINLESS STEEL) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. กอบบุญ หล่อทองคำ, 92 หน้า.

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือศึกษาผลของก๊าซในโตรเจน 1%, 2%, 3% และ 4% โดยปริมาตร (v/v) และ ก๊าซไฮโดรเจน 1%, 5% และ 10%(v/v) ที่ผสมในก๊าซปกคลมอาร์กอนต่ออัตราส่วนรอยชีมลึกและความกว้าง และ ปริมาณเดลตา-เฟรีไรต์ของเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทในต์ เกรด 316L แผ่นหนา 6 มิลลิเมตร ตรวจสอบ ข้อบกพร่องรอยเชื่อมตามมาตรฐาน DIN 8563 BS เชื่อมที่ตำแหน่งท่าราบ ด้วยระยะอาร์ก 2 มิลลิเมตร ใช้อิเล็ค-โทรดทั้งสเตนผสม 2% ทอเรียมออกไซด์ เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.4 มิลลิเมตร ปลายอิเลคโทรดทำมุม 60º และ ระยะห่างของหัวเชื่อมทำมม 75° จากแนวตั้ง ขั้วอิเลคโทรดเป็นลบ ก๊าซปกคลมด้านบนมีอัตราไหล 15 ลิตรต่อนาที และก๊าซปกคลมด้านล่างมีอัตราไหล 10 ลิตรต่อนาที ใช้ไฟฟ้ากระแสตรง กระแลไฟฟ้าพัลส์ 130 แอมแปร์ และ กระแสไฟฟ้าเบล 61 แอมแปร์ ความถี่พัลส์ 5 เฮิรตช์ 65% on-time ความเร็วเชื่อม 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 มิลลิเมตร ต่อวินาที ผลการทดลองพบว่า เมื่อก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลมเพิ่มขึ้นปริมาตรของเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น แต่ ความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้นปริมาตรเนื้อโลหะเชื่อมลดลง อัตราส่วนรอยขึ้มลึกต่อความกว้างเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มก๊าซไฮโดรเจน ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ความเร็วเชื่อมมากกว่า 3 มิลลิเมตรต่อวินาทีและปริมาณก๊าซไฮโดรเจน 5% และ 10%(v/v) ในก๊าซปกคลมอาร์กอนอัตราส่วนรอยขึ้มลึกต่อความกว้างมีแนวโน้มคงที่ ที่ความเร็วเชื่อม 5 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อวินาที่อัตราส่วนรอยขึ้มลึกต่อความกว้างมีแนวโน้วคงที่สำหรับทุกส่วนผสมก๊าซปกคลม การเชื่อมด้วย ก๊าขผสมในโตรเจนในก๊าขปกคลุมอาร์กอนไม่ส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนรอยขึ้มลึกต่อความกว้าง การเชื่อมด้วย ้ก๊าขผสมไฮโดรเจน 10%(v/v) ในก๊าขปกคลุมอาร์กอนที่ความเร็ว 2 มิลลิเมตรต่อวินาทีส่งผลให้เกิดรอยบกพร่องแบบ incompletely filled groove และ excessive penetration เมื่อเพิ่มส่วนผสมก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเพิ่มส่วนผสมก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนและเพิ่ม ความเร็วเชื่อมปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมลดลง ขนาดเกรนออสเทโนต์ในเนื้อโลหะเชื่อมเมื่อเชื่อมด้วย ก๊าซไฮโดรเจน 5%(v/v) และ 10%(v/v) ผสมในก๊าซปกคลมอาร์กอนใหญ่กว่าเมื่อเชื่อมด้วยก๊าซไฮโดรเจน 1%(v/v) ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน การเพิ่มส่วนผสมก๊าซในโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนส่งผลเพิ่มปริมาณในโตรเจนใน เนื้อโลหะเชื่อม แต่การเพิ่มส่วนผลมก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนส่งผลลดปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะ เชื่อม การเพิ่มความเร็วเชื่อมไม่มีผลต่อการละลายไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม

ภาควิชา วิศวกรรมโลหการ	ลายมือชื่อนิลิต MM /L.
ลาขาวิชา วิศวกรรมโลหการ	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก กอง
ปีการศึกษา2552	

1

4970785421 : MAJOR METALLURGICAL ENGINEERING

KEYWORDS :TIG PULSE/SHIELDING GAS/DELTA FERRITE/AUSTENITIC STAINLESS STEEL

PANYASAK PHAKPEETINAN : EFFECTS OF NITROGEN AND HYDROGEN IN ARGON SHIELDING GAS ON WELD BEAD PROFILE AND THE AMOUNT OF DELTA-FERRITE IN PULSED TIG WELDS OF AISI 316L STAINLESS STEEL

ADVISOR: ASSOC. PROF. GOBBOON LOTHONGKUM, Dr.-Ing, 92 pp.

The objectives of this work were to investigate effects of 1%, 2%, 3% and 4%(v/v) nitrogen and 1%, 5% and 10%(v/v) hydrogen in argon shielding gas on weld bead profile and the amount of delta-ferrite in pulsed TIG welds of AISI 316L stainless steel. The weld defects were checked based on DIN 8563 BS. The specimens were prepared from a plate with a thickness of 6 mm. The welding was performed at the flat position with arc length of 2 mm. The flow rate of upper shielding gas was 15 l/min and that of lower shielding gas was 10 l/min. The tungsten electrode was 2% thorum oxide with angle tip 60° and 2.4-mm, in diameter. The angle torch was set at 75° from the vertical. The direct current electrode negative polarity was used. The welding pulsed and base currents were 130 A and 61 A, respectively. The frequency and on-time were fixed at 5 Hz and 65%, respectively. The welding speeds were varied from 2, 3, 4, 5, 6 and 7 mm. /sec. It was found that increasing hydrogen in shielding gas increased the volume of weld metal but increasing welding speeds decreased the volume of weld metal. The D/W ratios increased when increasing hydrogen in argon shielding gas. For welding speed over 3 mm. /sec, the D/W ratios tend to be constant when the 5% and 10%(v/v) hydrogen were mixed in argon shielding gas. At the welding speeds from 5 to 7 mm./sec, the D/W ratios were constant for all shielding gas. Mixing nitrogen in argon shielding gas had no influence on the D/W ratios and weld bead. Welding with 10% (v/v) hydrogen in argon shielding gas at welding speed of 2 mm./sec resulted in incompletely filled groove and excessive penetration in weld metal. When increasing hydrogen in argon shielding gas, the delta-ferrite of weld metal increased. However, increasing nitrogen in shielding gases and increasing welding speeds, the delta-ferrite of weld metal decreased. The grain size of austenite in weld metal when welding with 5% (v/v) and 10% (v/v) hydrogen in argon shielding gas was higher than when welding with 1% (v/v) hydrogen in argon shielding gas. Increasing nitrogen in argon shielding gas resulted in increasing nitrogen content of weld metal. However, increasing hydrogen in argon shielding gas resulted in decreasing the nitrogen content of weld metal. Increasing welding speeds had no influence on nitrogen content of weld metal.

Academic Year : 2009

Department : METTALLURGICAL ENGINEERING Student's Signature Much Ph. Field of Study : METTALLURGICAL ENGINEERING Advisor's Signature Cotton loth gh

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดีด้วยความช่วยเหลือและการสนับสนุนของ รองศาสตราจารย์ ดร. กอบบุญ หล่อทองคำ อาจารย์ที่ปรึกษาและเป็นผู้จัดหาทุนวิจัย ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่สนับสนุนทุนวิจัยบางส่วน ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติและบริษัท SIWA TESTING INSPECTION & CONSULTING CO., LTD ที่อนุเคราะห์การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ชิ้นงานทดสอบ คณะวิศวกรรมศาสตร์และมูลนิธิศิษย์เก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่สนับสนุนทุนการศึกษา อาจารย์ ธเรศ ตาปิงและคุณชัยฤทธิ์ ขวัญกลับ เจ้าหน้าที่ภาควิชา วิศวกรรมอุตสาหการ เจ้าหน้าที่ภาควิชาวิศวกรรมเคมี เจ้าหน้าที่วิศวกรรมแหล่งน้ำ ที่ช่วยเหลือ แนะนำงานเทคนิคต่าง ๆ

ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบขอบพระคุณ นางอารีย์รัตน์ วงศ์นิ่ม มารดาของข้าพเจ้าที่สนับสนุน การเงินและให้กำลังใจแ<mark>ก่ข้าพเจ้</mark>าจนสำเร็จการศึกษา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจและวงการที่เกี่ยวข้อง ข้าพเจ้าขอมอบ คุณงามความดีแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงในที่นี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	٩
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ବ
กิตติกรรมประกาศ	ନ୍ଥ
สารบัญ	ป
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ทั่วไป	1
1.2 วัตถุป <mark>ระสงค์ของงานวิจัย</mark>	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 ประโ <mark>ยชน์ที่คาดว่าจะได้</mark> รับจา <mark>กงานวิ</mark> จัย	2
บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ <mark>ยวข</mark> ้อง	3
2.1 รูปร่าง <mark>และลักษณ</mark> ะของรอยเชื่อม	3
2.2 ผลของตั <mark>วแ</mark> ปร <mark>กา</mark> รเชื่อมทิก <mark>พัลส์ต่อการเกิ</mark> ดเนื้อโ <mark>ลหะเชื่อม</mark>	6
2.3 อิทธิพลของ <mark>ตั</mark> วแป <mark>รการเชื่อมทิกต่อการเกิดรอยเชื่อ</mark> มและโครงสร้างจุลภาค	
ของเนื้อโลหะเชื่อม	8
2.4 การแข็งตัวของ <mark>น้ำโลหะเชื่อมต่อโครงสร้างจุ</mark> ลภาคของเนื้อโลหะเชื่อม	
เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์	13
2.5 ผลของส่ <mark>วนผสมเคมีต่อโครงสร้างจุลภาคของเนื้อโลหะเ</mark> ชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิม	
ออสเทในต ์	15
2.6 มาตรฐานรอยเชื่อม DIN 8563 BS	16
บทที่ 3 อุปกรณ์ เครื่องมือการทดลอง และวิธีการทดลอง	19
3.1 อุปกรณ์ เครื่องมือการทดลอง	19
3.2 การเตรียมชิ้นงานสำหรับการทดลอง	22
3.3 ตัวแปรในการทดลองเชื่อม	23
3.4 ขั้นตอนการทดลอง	24
3.5 การตรวจสอบรอยเชื่อม	25

หน้า	
пыт	

Ա

บทที่ 4 ผลการทดลองและอภิปรายผลการทดลอง	. 28
4.1 ผลของก๊าซไนโตรเจนและก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อข้อบกพร่อง	3
รอยเชื่อมตามมาตรฐาน DIN 8563 ระดับ BS	. 28
4.2 ผลของความเร็วเชื่อ <mark>มและปริมาณก๊าซไนโตรเจ</mark> นในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสง	1
ก๊าซไฮโดรเจนต่อร <mark>ูปร่างของรอยเ</mark> ชื่อม	. 31
4.3 ผลของ <mark>ความเร็วเชื่อมแล</mark> ะปริมาณก๊า <mark>ซไฮโดรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนต่ะ	อ
รูปร่างของร <mark>อยเชื่อม</mark>	. 34
4.4 ผลของก๊าซไนโตรเจนและก๊าซไฮโ <mark>ดรเจ</mark> นในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ต่อปริมาถ	٩
เดลตา-เฟร์ไรต์ของเนื้อโลหะเชื่อม	. 37
4.5 ผลของปริ <mark>มาณก๊าซไนโตรเจนและก๊</mark> าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ	
ปริมาณเ <mark>ดลต</mark> า-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลห <mark>ะเชื่อม</mark> และข <mark>นาดเกรนออสเท</mark> ไนต์	. 41
4.6 ผลของ <mark>ก๊าซไนโตรเจนกับก๊าซไฮโด</mark> รเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนและความเร็ ^เ	3
เชื่อมต่อปร <mark>ิม</mark> าณ <mark>กา</mark> รล <mark>ะ</mark> ลายไนโ <mark>ตรเจนในเนื้</mark> อโลหะเชื่อม	. 44
4.7 การเปรียบ <mark>เ</mark> ที่ยบผลทดลองกับงานวิจัยอื่น	. 46
บทที่ 5 สรุปผลการทดล <mark>อง</mark> และข้อเ <mark>สนอแนะ</mark>	48
5.1 สรุปผลการทดลอง	48
5.2 ข้อเสนอแนะ	49
รายการอ้างอิง	. 50
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	. 55
ภาคผนว <mark>ก ข</mark>	. 56
ภาคผนวก ค	. 58
ภาคผนวก ง	. 64
ภาคผนวก จ	. 70
ภาคผนวก ฉ	. 73
ภาคผนวก ช	. 75
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	. 77

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	มาตรฐานรอยเชื่อม DIN 8563 ระดับ BS สำหรับการเชื่อมแบบต่อชนด้วยวิธี	
	เชื่อมแบบหลอมละลาย	17
3.1	ส่วนผสม <mark>เคมีของเหล็กกล้</mark> าไร้สนิมออส <mark>เทไนต์เกรด 316</mark> L	22
3.2	ค่าเทียบเท่าโครเมียมและนิกเกิล ของเ <mark>หล็กกล้าไร้สนิมอ</mark> อสเทไนต์เกรด 316L	23
3.3	ตัวแปรคงที่	23
3.4	ตัวแปรการทุดลอง	24
ก.1	คุณ <mark>สมบัติของก๊าซปกคลุม</mark> ที่ใช้สำหรับการเชื่อมทิก	55
.1	ผลของ <mark>ความเร็ว</mark> เชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อรอย	
	ซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม	64
٩.2	ผลขอ <mark>งค</mark> วาม <mark>เร็วเชื่อมและปริมาณก๊</mark> าซไฮโ <mark>ดรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนต่อ	
	ความกว้า <mark>งข</mark> องเนื้อโลหะเชื่อม	64
۹.3	ผลของค <mark>วามเร็</mark> วเชื่อม <mark>และปริมาณก๊าซ</mark> ไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ	
	อัตราส่วนรอ <mark>ย</mark> ซึมลึ <mark>กต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อ</mark> ม	65
.4	ผลของปริมาณก๊า <mark>ซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอ</mark> าร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อรอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม	65
٩.5	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	66
٩.6	ผลข <mark>อง</mark> ปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผ <mark>ส</mark> มก๊าซไฮโดรเจน 1	
	เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	66
গ.7	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อรอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม	67
٩.8	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	67
۹.9	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5	
	เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	68
ง.10	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อรอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม	68

୬. 11	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	69
۱ .12	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10	
	เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตรา <mark>ส่วนรอยซึมลึกต่อความก</mark> ว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	69
ଷ.1	ผลของปริมาณ <mark>ก้าซไนโตรเจนในก้าซปกคลุ</mark> มอาร์กอนต่อเดลตา-เฟร์ไรต์	
	ของเนื้อโล <mark>หะเชื่อมเมื่อผส</mark> มกับก๊าซไฮโ <mark>ดรเจน 1 เปอร์เ</mark> ซ็นต์	73
ฉ.2	ผลของ <mark>ปริมาณก๊าซไนโ</mark> ตรเจนในก๊ <mark>าซปกคลุมอาร์ก</mark> อนต่อเดลตา-เฟร์ไรต์	
	ของเนื้อโลหะเชื่อมเมื่อผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์	73
ฉ.3	ผลข <mark>องปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์ก</mark> อนต่อเดลตา-เฟร์ไรต์	
	ของเนื้อโลหะเชื่อมเมื่อผสม กับก๊าซไฮ <mark>โดรเจน</mark> 10 เปอร์เซ็นต์	74
ช.1	ปริมาณ <mark>ในโตรเจนและอ</mark> อกซิเจนในเนื้อโลหะ <mark>พื</mark> ้น	75
ฃ.2	ปริม ^า ณไนโตรเจนแล <mark>ะ</mark> ออกซิเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เมื่อใช้ก๊าซไฮโดรเจนผสมใน	
	ก๊าซป <mark>กค</mark> ลุมอ <mark>าร์กอน</mark> ที่มีก๊า <mark>ซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ และความเร็ว 3 มิลลิเมตร</mark>	
	ต่อวินาที.	75
ฃ.3	ปริมาณ <mark>ในโตรเจ</mark> นและอ <mark>อกซิเจนในเนื้อโ</mark> ลหะเชื่ <mark>อม</mark> เมื่อใช้ก๊าซไนโตรเจนผสมใน	
	ก๊าซปกคลุม <mark>อ</mark> าร์กอ <mark>นที่มีก๊าซไฮโดรเจน 5 เป</mark> อร์เซ็นต์ และความเร็ว 3 มิลลิเมตร	
	ต่อวินาที	75
ช.4	ผลของความเร็วเชื่อมต่อปริมาณในโตรเจนและออกซิเจนในเนื้อโลหะเชื่อม	
	เมื่อใช้ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ และก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ผสมใน	
	ก๊าซปกคลุมอาร์กอน	76

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
พื้นที่หน้าตัดของรอยเ <mark>ชื่อม</mark>	4
วัฏจักรความร้อนข <mark>องการเชื่อมอาร์กในเหล็กกล้าคา</mark> ร์บอนต่ำ	4
แรงขับต่าง <mark>ๆ (Driving force</mark> s) ในบ่อโล <mark>หะของการเชื่อม</mark> ทิกพัลส์	5
ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไฟฟ้าพัลส์และจุดหลอมละลายที่เกิดเป็น	
รอยเชื่อม	6
แผนภาพแส <mark>ดงช</mark> นิดรอยบกพร่องที่เกิ <mark>ดขึ้นสัมพันธ์กับความเร็วเชื่อมกับกระแส</mark>	
ไฟฟ้ <mark>าเชื่อม ของการเชื่อม</mark> แผ่นเหล <mark>็กกล้าไร้สนิมออสเท</mark> ไนต์ โดยวิธีเชื่อม	
ทิกพัลส์	8
ความ <mark>สัมพันธ์ของปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ กับปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม</mark>	
เหล็กกล้ <mark>าไว</mark> ้สนิ <mark>ม</mark> ออ <mark>สเ</mark> ทไนต์	10
การเปลี่ย <mark>นแปลงปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม โดยวิธีเชื่อมทิก</mark>	
ที่ใช้ก๊าซไนโตรเ <mark>จน</mark> ผสมในก๊ <mark>าซปกคลุม</mark> อาร์กอน	11
อิทธิพลของปริ <mark>ม</mark> าตรไ <mark>ฮโดรเจนในอาร์กอนต่อปริมาตรข</mark> องเนื้อโลหะเชื่อม	12
โครงสร้างมหภาคเนื้อโล <mark>หะเชื่อมที่ใช้ก๊าซไฮโดรเ</mark> จนผสมในก๊าซอาร์กอน	12
โครงสร้างมหภาคเนื้อโลหะเชื่อมที่ใช้ก๊าซปกคลุมต่างกัน	13
แผนภูมิสมมติสองมิติ (Pseudobinary) ของ Fe-Cr-Ni ที่ 70% Fe	13
ลักษณะการแข็งตัวของน้ำโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์เมื่อเปลี่ยนแปลง	
อัตราส่วนค่าโครเมียมเทียบเท่าต่อนิกเกิลเทียบเท่า	14
แผนภูมิ Schaeffler Diagram แสดงอิทธิพลของส่วนผสมเคมี ต่อโครงสร้างจุลภาค	
ของเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์	15
เครื่องเชื่อม Miller / Syncrowave 350 Ampere Constant Current AC / DC	
Arc Welding	19
ชุดจับยึดชิ้นงานที่ใช้ในการทดลอง และชุดป้อนก๊าซปกคลุมด้านล่าง	20
แผนภูมิการควบคุมก๊าซปกคลุมด้านบนและด้านล่างชิ้นงานทดลอง	21
โครงสร้างจุลภาคเนื้อโลหะพื้นของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 316L	22
การเตรียมชิ้นงานสำหรับตรวจสอบโครงสร้างของเนื้อโลหะเชื่อม	25
ชุดเครื่องมือวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในรอยเชื่อม	26
	พื้นที่หน้าตัดของรอยเชื่อม

3.7	Oxygen-Nitrogen Analyzer ของ HORIBA รุ่น EMGA 620W	27
4.1	ตัวอย่างข้อบกพร่องของรอยเชื่อมเมื่อใช้ก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสมก๊าซไฮโดรเจน 10	
	เปอร์เซ็นต์ และก๊าซไนโตรเจน 0, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ ที่ความเร็วเชื่อม 2 มิลลิเมตร	
	ต่อวินาที	28
4.2	ผลของความเร็ว <mark>เชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจ</mark> นในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม	
	ก๊าซไฮโดรเจ <mark>น 5 เปอร์เซ็นต์</mark> ต่อรูปร่างรอ <mark>ยเชื่อม</mark>	31
4.3	ผลของคว <mark>ามเร็วเชื่อมและ</mark> ปริมาณก๊าซ <mark>ในโตรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม	
	ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่ <mark>อ</mark> รอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม	32
4.4	ผลของ <mark>ความเร็วเชื่อมและปริ</mark> มาณก๊ <mark>าซไนโตรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม	
	ก๊าซไฮ <mark>โดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อควา</mark> มกว้ <mark>างของเนื้อโลหะเชื่อม</mark>	32
4.5	ผลของ <mark>ความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊</mark> าซในโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม	
	ก๊าซไฮ <mark>โดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่ออัต</mark> ราส่ว <mark>นรอยซึมลึกต่อควา</mark> มกว้างของเนื้อโลหะ	
	เชื่อม	33
4.6	ผลของ <mark>ความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซป</mark> กคลุมอาร์กอนต่อรูปร่าง	
	รอยเชื่อม	34
4.7	ผลของความเร <mark>็ว</mark> เชื่อ <mark>มและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนต่อรอยซึม	
	ลึกของเนื้อโลหะเชื่อม	35
4.8	ผลของควา <mark>มเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนต่อความ	
	กว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	36
4.9	ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ	
	อัตราส่ <mark>วน</mark> รอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม	36
4.10	ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อปริมาณ	
	เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม	37
4.11	ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสม	
	ก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม	38
4.12	ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสม	
	ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม	39
4.13	ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสม	
	ก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม	39

4.14	ผลของปริมาณก๊าซไฮโดรเจนและความเร็วต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะ	
	เชื่อม ที่ใช้ก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน	41
4.15	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจ <mark>นในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5	
	เปอร์เซ็นต์ ต่อปริม <mark>าณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื</mark> ้อโลหะเชื่อม ที่ความเร็วเชื่อม 3	
	มิลลิเมตรต่อวินา <mark>ที</mark> ่	42
4.16	ผลของก๊าซไฮโ <mark>ดรเจนในก๊า</mark> ซปกคลุมอาร์ก <mark>อนต่อปริมาณเ</mark> ดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะ	
	เชื่อมและข <mark>นาดเกรนออสเท</mark> ในต์ ที่ความเ <mark>ร็วเชื่อม 3 มิลลิเม</mark> ตรต่อวินาที	43
4.17	ผลของปริมาณก๊าซไฮโดรเจ <mark>นในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ</mark> ปริมาณไนโตรเจนใน	
	เนื้อโลหะเชื่อม เมื่อผสมก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ที่ความเร็วเชื่อม 3 มิลลิเมตร	
	ต่อวินาที	44
4.18	เปรียบเ <mark>ทียบปริมาณการละลายในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมของงานวิจัยนี้กับ</mark>	
	J.F Lancaster	44
4.19	ผลของ <mark>คว</mark> ามเร <mark>็ว</mark> เชื่อมต่อปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม ที่ใช้ก๊าซไฮโดรเจน	
	5 เปอร์เซ็นต <mark>์ แ</mark> ละ <mark>ก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกค</mark> ลุมอาร์กอน	45
4.20	ปริมาณใน <mark>โตรเจน</mark> ในเนื้อโ <mark>ลหะเชื่อมของเห</mark> ล็กกล้ <mark>ำไร</mark> ้สนิมออสเทไนต์ เปรียบเทียบ	
	กับงานวิจัยอื่น	46
ข.1	ปริมาณก๊าซไฮโดรเจ <mark>นในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่</mark> อพื้นที่ใต้กราฟจากเทคนิคก๊าซโคร	
	มาโตกราฟฟี	56
ข.2	ความสัมพันธ์ปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนกับสเกลมาโนมิเตอร์	
	F3	56
ຈ.1	หลักก <mark>าร</mark> พื้นฐานการวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อ <mark>โล</mark> หะเชื่อมด้วยเครื่อง	
	Feritscope MP3C	70

คำอธิบายคำย่อและสัญลักษณ์

คำย่อ - สัญลักษณ์	คำเต็ม	ความหมาย
lp	Peak Pulse Current	กระแสไฟฟ้าพัลส์
lb	Base Current	กระแสไฟฟ้าเบส
tp	Pulse Current Duration	ช่วงเวลากระแสไฟฟ้าพัลส์
tb	Base Current Duration	ช่วงเวลากระแสไฟฟ้าเบส
т	Period of Cycle	ช่วงเวลาระหว่างกระแสไฟฟ้าพัลส์
Im	Average Current	ค่ากระแสไฟฟ้าเฉลี่ย
Irms	Root Mean Square Current	<mark>กระแสไฟฟ้าเฉลี่ยค่ากลางเรขาคณิต</mark>
Vs	Welding Speed	ความเร็วเชื่อม
Ar	Argon Gas	<mark>ก๊าซป</mark> กคลุมอาร์กอน
Ar+H2	Argon Shielding Gas Mixed with Hydrogen	ก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสม ก๊าซไฮโดรเจน
Ar+H2+N2	Argon Shielding Gas Mixed with Hydrogen and Nitrogen	ก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสม ก๊าซไฮโดรเจนและก๊าซไนโตรเจน
w	Width of Weld Metal	ความกว้างเนื้อโลหะเชื่อม
Doolog	Depth of Weld Metal	รอยซึมลึกเนื้อโลหะเชื่อม
Δ a1	Excessive Weld Metal	เนื้อโลหะเชื่อมส่วนเกิน
Δ a2	Incompletely Filled Groove	รอยเชื่อมที่ไม่สมบูรณ์

Δ a3	Excessive Penetration	รอยกินลึก
Creq	Chromium Equivalent	ค่าโครเมียมเทียบเท่า
Nieq	Nickel Equivalent	ค่านิกเกิลเทียบเท่า

บทที่ 1

<mark>บทน</mark>ำ

1.1 ความสำคัญและที่<mark>มาของปัญหา</mark>

ในอุตสาหกรรมการผลิตทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้นำเหล็กต่างๆ มาใช้ ในกระบวนการผลิต หลายชนิดด้วยกัน เช่น เหล็กกล้าคาร์บอน เหล็กกล้าผสม และเหล็กกล้า ไร้สนิมหรือเหล็กกล้าสเตนเลส เป็นต้น เหล็กกล้าไร้สนิมเป็นเหล็กที่สำคัญและที่ใช้กันแพร่หลายใน กระบวนการผลิต เนื่องจากเหล็กกล้าชนิดนี้มีลักษณะพิเศษเป็นสภาวะที่เรียกว่า พาสซีฟ (passive state) [1-2] สภาวะนี้ช่วยป้องกันการกัดกร่อนจากสภาพแวดล้อม เพราะเหล็กชนิดนี้มี ธาตุโครเมียมผสมอยู่มาก ทำให้โครเมียมทำปฏิกริยากับออกซิเจนในสภาพบรรยากาศ เกิดเป็นชั้น ฟิล์มโครเมียมออกไซด์ปกคลุมที่ผิวหน้าเหล็กกล้าไร้สนิม

เนื่องจากเหล็กกล้าไร้สนิมมีลักษณะเด่นคือ สามารถป้องกันการกัดกร่อนจาก สภาพแวดล้อมได้ ดังนั้นอุตสาหกรรมมากมาย จึงนำเหล็กกล้าชนิดนี้มาใช้ในกระบวนการผลิตกัน แพร่หลาย เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเลียม อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมด้านพลังงาน อุตสาหกรรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมอาหารและยา เหล็กกล้าไร้สนิมที่นำมาใช้ในอุตสาหกรรมเหล่านี้ ได้แก่ เหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์ ออสเทไนต์ มาร์เทนไซต์ ดูเพล็ก และพีเฮช [3] เหล็กกล้าไร้สนิม ออสเทไนต์นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะทนต่อสภาพการกัดกร่อนได้ดี มีคุณสมบัติทางกลค่อนข้าง ดี โดยเฉพาะการขึ้นรูปและการเชื่อมง่ายกว่าชนิดอื่น ตัวอย่างเหล็กเกรดนี้ได้แก่ 304 304L 308 310 316 316L เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหล็กกล้าไร้สนิมออสเตนไนต์ เกรด 316L เป็นเหล็กที่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง ทั้งที่อุณหภูมิต่ำและอุณหภูมิสูง [4-7]

การเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมแผ่นหนา เนื่องจากวิธีการเชื่อมทิกพัลส์จะช่วยลดปัญหาเรื่อง การแตกร้อน จึงนิยมใช้เชื่อมเที่ยวแรก แล้วเชื่อมตามด้วย MIG หรือ MAG [1-2,7,8] วิธีการเชื่อม ทิกพัลส์มีตัวแปรที่สำคัญหลายตัวแปร เช่น ชนิดก๊าซปกคลุม กระแสพัลส์ กระแสเบส ความเร็ว เชื่อม ความถี่ ค่า %On Time เป็นต้น ในงานวิจัยนี้จะศึกษาที่ก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมกับก๊าซ ไฮโดรเจน และก๊าซไนโตรเจน บทบาทของก๊าซไฮโดรเจนจะให้ความร้อนระหว่างการเชื่อมสูงเพราะ มีค่าความนำความร้อนสูง ส่งผลให้สามารถเพิ่มความเร็วการเชื่อม ลดเวลาการเชื่อมและต้นทุน การผลิต ปริมาณในโตรเจนที่มีอยู่ในเนื้อโลหะพื้นไม่มีผลกระทบต่อการแข็งตัวของน้ำโลหะใน ระหว่างการเชื่อม [9-11] ในการวิจัยนี้ใช้ก๊าซไนโตรเจนผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอน เพื่อควบคุมปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ ในเนื้อโลหะเชื่อมให้อยู่ในช่วงปริมาตรที่เหมาะสม คือ 3-10 เปอร์เซ็นต์ เพื่อลดการแตกร้าวขณะร้อน [5, 8, 12-13]

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาผลของก๊าซไนโตรเจนและก๊าซไฮโดรเจนที่ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ อัตราส่วนรอยซึมลึกและความกว้าง ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อเชื่อมของเหล็กกล้าไร้สนิม ออสเทไนต์ เกรด 31<mark>6L ตรวจสอบข้อบ</mark>กพร่องให้เป็นไปตามมาตรฐาน DIN 8563 ชั้นคุณภาพ BS

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

 ศึกษาหาสัดส่วนส่วนก๊าซผสมระหว่างก๊าซไฮโดรเจน 1, 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ และ/หรือ ก๊าซไนโตรเจน 1, 2, 3 และ 4 เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตรในก๊าซอาร์กอน ความเร็วเชื่อม สำหรับการ เชื่อมทิกพัลส์ที่เหมาะสม เพื่อเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 316L แผ่นหนา 6 มิลลิเมตร โดย ไม่เติมลวดเชื่อม ที่ตำแหน่งท่าราบ และตรวจสอบข้อบกพร่องรอยเชื่อมตามมาตรฐาน DIN 8563 ชั้นคุณภาพ BS

ศึกษาปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมที่ได้จากข้อ 1

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

 1. ได้สัดส่วนส่วนก๊าซผสมระหว่างก๊าซไฮโดรเจน 1, 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ และ/หรือ ก๊าซไนโตรเจน 1, 2, 3 และ 4 เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตรในก๊าซอาร์กอน ความเร็วเชื่อม สำหรับการ เชื่อมทิกพัลส์ที่เหมาะสม เพื่อเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเตนไนต์ 316L แผ่นหนา 6 มิลลิเมตร โดยไม่เติมลวดเชื่อม ที่ตำแหน่งท่าราบ และรอยเชื่อมสมบูรณ์ไร้ข้อบกพร่องตามมาตรฐาน DIN 8563 ชั้นคุณภาพ BS

 เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการเชื่อมจริงด้วยก๊าซปกคลุม 3 ชนิด คือ ไฮโดรเจน ในโตรเจน และอาร์กอน

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

<mark>ทฤษฎีที่เกี่</mark>ยวข้อง

กระบวนการเชื่อมทิก เป็นกระบวนการเชื่อมอาร์กที่ความร้อนเกิดขึ้นระหว่างอิเล็คโทรด และชิ้นงาน ในระหว่างการเชื่อมก๊าซปกคลุมจะป้องกัน อิเล็คโทรด บ่อโลหะเหลว และบริเวณ ผลกระทบความร้อน (Heat Affected Zone: HAZ) จากบรรยากาศที่อยู่ล้อมรอบขณะทำการเชื่อม เพื่อไม่ให้เกิดออกซิเดชันกับชิ้นงาน ก๊าซปกคลุมที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นก๊าซเฉื่อย หรือก๊าซที่ผสมใน ก๊าซเฉื่อย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อม กระบวนการเชื่อมที่ประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม ได้แก่ การเชื่อมด้วยมือ การเชื่อมแบบกึ่งอัตโนมัติ และการเชื่อมแบบอัตโนมัติ วัสดุที่นำมาเชื่อม เช่น เหล็กกล้าคาร์บอน เหล็กกล้าไร้สนิม อลูมิเนียม ทองแดง นิกเกิลอัลลอย ไททาเนียมอัลลอย เป็นต้น วัสดุที่ยากต่อการเชื่อม ได้แก่ ตะกั่วและสังกะสี เพราะมีจุดหลอมเหลวต่ำ การปรับลักษณ การเชื่อมมีด้วยกันสามลักษณะ [14] ได้แก่

 ไฟฟ้ากระแสตรงอิเล็คโทรดเป็นลบ (Direct Current Electrode Negative: DCEN) การปรับตั้งลักษณะการเชื่อมแบบนี้ ความร้อนจะไหลผ่านอิเล็คโทรดประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ และไหลผ่านชิ้นงาน 70 เปอร์เซ็นต์ ทำให้รอยเชื่อมที่ได้มีรอยซึมลึกสูงแต่ความกว้างต่ำ วิธีนี้จะเหมาะสำหรับงานที่ต้องการรอยซึมลึกสูง

 2) ไฟฟ้ากระแสตรงอิเล็คโทรดเป็นบวก (Direct Current Electrode Positive: DCEP) ลักษณะการปรับตั้งแบบนี้จะตรงข้ามกับแบบที่หนึ่ง คือ ความร้อนจะไหลผ่านอิเล็คโทรด
 70 เปอร์เซนต์ และไหลผ่านชิ้นงาน 30 เปอร์เซ็นต์ ทำให้รอยเชื่อมที่ได้มีรอยซึมลึกที่ต่ำ แต่ควา กว้างสูง วิธีการนี้เหมาะสำหรับการเชื่อมชิ้นงานบาง

3) กระแสสลับ (Alternating Current) การปรับตั้งลักษณะการเชื่อมแบบนี้ความร้อน จะใหลผ่านอิเล็คโทรดและชิ้นงานเท่ากัน คือ 50 เปอร์เซ็นต์ รอยซึมลึกและความกว้างของ รอยเชื่อมที่ได้ จะอยู่ตรงกลางระหว่างรอยเชื่อมของสองแบบข้างต้น วิธีนี้เหมาะสำหรับ การเชื่อม อลูมิเนียม ทองแดง เพราะช่วยในการกำจัดออกไซด์จากผิวหน้าของชิ้นงาน

2.1 รูปร่างและลักษณะของรอยเชื่อม

-การอาร์กของอิเล็คโทรดที่บริเวณเนื้อโลหะเชื่อมของวัสดุ ทำให้เนื้อโลหะมีอุณหภูมิสูงจึง เกิดเป็นส่วนต่าง ๆ ขึ้นภายในวัสดุที่มีการเชื่อม ได้แก่ เนื้อโลหะเชื่อม บริเวณผลกระทบความร้อน

รูปที่ 2.1 พื<mark>้น</mark>ที่หน้าตัดของรอยเชื่อม

รูปที่ 2.2 แสดงวัฏจักรความร้อนของการเชื่อมอาร์ก จากกราฟจะเห็นว่าใช้ เทอร์โมคอบเปอร์ วัดอุณหภูมิที่เนื้อโลหะเชื่อม ที่บริเวณผลกระทบทางความร้อน และที่เนื้อโลหะ พื้น เปรียบเทียบกับเวลา ผลที่ออกมาคืออัตราการเย็นตัวทุกจุดจะลดลงอย่างรวดเร็ว

รูปที่ 2.2 วัฏจักรความร้อนของการเชื่อมอาร์กในเหล็กกล้าคาร์บอนต่ำ [15]

จากการศึกษาของ W.H. Kim และ S.J. Na [16] เรื่องการไหลของความร้อนและโลหะ เหลวในบ่อน้ำโลหะเชื่อมด้วยการเชื่อมทิกพัลส์ การทดลองใช้เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ AISI 304 เป็นชิ้นงานเพื่อพิจารณาแรงขับ (Driving forces) ต่าง ๆ ที่มีผลต่อบ่อโลหะเหลวใน ระหว่างการเชื่อม ได้แก่ 1) Electromagnetic หรือ Lorentz force เกิดจากความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้า เชื่อมต่อสนามแม่เหล็ก

2) ความตึงผิว (Surface tension) หรือ Marangoni force เกิดจากการเปลี่ยนแปลง อุณหภูมิกับความตึงผิวของบ่อโลห<mark>ะเหลว</mark>

3) Impinging plasma arc force หรือ Gas drag force เกิดจากโมเมนตัมของพลาสม่า (Plasma jet momentum) บนผิวของบ่อโลหะเชื่อม

4) แรงลอย<mark>ตัว (Buoyancy fo</mark>rce) ขึ้นกับอ<mark>ุณหภูมิของบ่อโลหะเห</mark>ลว

รูปที่ 2.3 แรงขับต่าง ๆ (Driving forces) ในบ่อโลหะของการเชื่อมทิกพัลส์ [16]

รูปที่ 2.3 แสดงแรงขับต่าง ๆ ในบ่อโลหะเชื่อมที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมทิกพัลส์ โดยความตึงผิว (Surface tension) หรือ Marangoni force ส่งผลกับการเปลี่ยนรูปร่างของโลหะ เชื่อมมากที่สุดในระหว่างการเชื่อม [11, 16] คือ การปลี่ยนแปลงความตึงผิวต่ออุณหภูมิจะเพิ่มขึ้น $(\partial \gamma / \partial \mathbf{T}) \mathbf{0}$ เมื่อมีธาตุบางชนิดผสม เช่น ซัลเฟอร์ ออกซิเจน และเซเลเนียม ทำให้การ เปลี่ยนแปลงความตึงผิวต่อรัศมีลดลง ($\partial \gamma / \partial \mathbf{r} \rangle \mathbf{0}$)รูปร่างของโลหะเชื่อมจึงมีรอยซึมลึกสูงและ แคบ Electromagnetic force ทำให้น้ำโลหะไหลวนรอบแกนกลางแนวอาร์ก Impinging Plasma arc force จะผลักน้ำโลหะจากตรงกลางของบ่อโลหะเชื่อมไปสู่ขอบของรอยเชื่อม แรงลอยตัว (Buoyancy force) ทำให้ทิศทางของน้ำโลหะไหลออกสู่ด้านนอกของรอยเชื่อม

2.2 ผลของตัวแปรการเชื่อมทิกพัลส์ต่อการเกิดเนื้อโลหะเชื่อม [9]

ตัวแปรในการเชื่อมเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการเชื่อมด้วยทิกพัลส์ เนื่องจากจะมีผลต่อ เนื้อโลหะเชื่อมและโครงสร้างจุลภาค ดังนั้นผู้ปฏิบัติจะต้องทำความเข้าใจกับตัวแปรต่าง ๆ ก่อน

2.2.1 ตัวแปรการเชื่อมทิกพัลส์ (GTAW – P)

ในการเชื่อมทิกพัลส์ [9] โลหะที่หลอมละลายจะอยู่ในช่วงกระแสไฟฟ้าพัลส์ และโลหะ ที่เย็นตัวจะอยู่ในช่วงกระแสไฟฟ้าเบสดังรูปที่ 2.4 ซึ่งแสดงลักษณะของกระแสไฟฟ้าพัลส์และ จุดหลอมละลายที่เกิดเป็นรอยเชื่อม

รูปที่ 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่<mark>างกระแสไฟฟ้าพัลส์และจุดหล</mark>อมละลายที่เกิดเป็นรอยเชื่อม [9]

ความสัมพันธ์ของตัวแปรการเชื่อมแบบพัลส์สามารถแสดงได้ ดังสมการต่อไปนี้ [9]

อัตราส่วนระหว่างค่ากระแสไฟฟ้าเบสต่อกระแสไฟฟ้าพัลส์ (RE)

$$RE = I_b / I_p \qquad 2.1$$

อัตราส่วนระหว่างช่วงเวลากระแสไฟฟ้าพัลส์ต่อระยะเวลาครบรอบ (RI

$$RI = t_p / T$$
 2.2

ความถี่พัลส์ (F_o)

$$F_p = 1/T$$

จ่ากระแสไฟฟ้าเฉลี่ย (I_m

$$I_m = (I_p t_p + I_b t_b) / T$$

กระแสไฟฟ้าเฉลี่ยค่ากลางเรขาคณิต (I_{ms}, I_e)

$$Irms(Ie) = \sqrt{[(I_{p}^{2}t_{p} + I_{b}^{2}t_{b})/T]}$$
2.5

2.3

2.4

ค่าพลังงานที่ใช้สำหรับการหลอมละลายเนื้อโลหะ (P_)

$$P_e = V \times I_e \qquad 2.6$$

ปริมาณความร้อนที่ถูกใช้สำหรับการหลอมละลายเนื้อโลหะ (W)

$$V_s = (\eta \times P_e) / V_s \qquad 2.7$$

 η = ค่าประสิทธิภาพ

V_s = ความเร็วเชื่อม

กระแสไฟฟ้าพัลส์ และกระแสไฟฟ้าเบส

การเชื่อมควรให้กระแสไฟฟ้าเบสอยู่ในระดับต่ำสุด แต่ต้องคงความเสถียรภาพไว้สำหรับ การอาร์ก คือเลือกให้ต่ำกว่ากระแสไฟฟ้าพัลส์ประมาณ 2 ถึง 3 เท่า แต่ต้องคำนึงถึงโลหะที่เชื่อม ด้วย เพราะถ้าหากกระแสไฟฟ้าเบสสูงเกินไป จะทำให้เกิดการสะสมปริมาณความร้อน ในเนื้อโลหะเชื่อม และจะก่อให้เกิดรอยกินลึกด้านหลังของรอยเชื่อมได้

ช่วงระย<mark>ะ</mark>เวลา<mark>และคว</mark>ามถี่ของกร<mark>ะแสไฟ</mark>ฟ้าพัลส์

ช่วงระยะเวลาและกระแสไฟฟ้าพัลส์ต้องพิจารณาถึงความหนา และการนำความร้อนของ โลหะ หากเป็นโลหะที่นำความร้อนต่ำ ควรใช้ช่วงเวลากระแสพัลส์สูง และความถี่สูง เพื่อการเย็น ตัวของโลหะในช่วงเวลากระแสพัลส์เพิ่มขึ้น จึงทำให้ขนาดเกรนนั้นลดลง แต่ถ้าเป็นโลหะที่นำ ความร้อนสูงก็ควรใช้ช่วงเวลากระแสพัลส์ที่ต่ำ

ความเร็วเชื่อม

ความเร็วเชื่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเนื้อโลหะเชื่อม คือเมื่อความเร็วเชื่อมสูง จะทำ ให้การสะสมความร้อนในเนื้อโลหะเชื่อมลดลง ส่งผลให้พื้นที่หน้าตัดของเนื้อโลหะเชื่อมน้อยลง อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างลดลง และทำให้เกิดรอยกินลึกเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

2.2.2 ความเร็วเชื่อม และกระแสไฟฟ้าเชื่อม

จากการศึกษาของ Kujapaa V.P. [17] เกี่ยวกับลักษณะรอยบกพร่องในเนื้อโลหะเชื่อม ของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ พบว่ากระแสไฟฟ้าเชื่อมที่สูงทำให้ปริมาตรบ่อโลหะเหลวมีขนาด เพิ่มมากขึ้น กระแสไฟฟ้าเชื่อมที่สูงและความเร็วต่ำทำให้เกิดรอยแตก และโพรงตรงกลางของเนื้ โลหะเชื่อม ทำให้ลักษณะของบ่อโลหะเหลวเปลี่ยนจากรูปทรงไข่ไปเป็นรูปร่างทรงกลม ส่งผลให้ เกิดการแยกตัวของสารเจือปนและเกิดเป็นรอยแตกในเนื้อโลหะเชื่อม การเพิ่มระดับกระแสไฟฟ้า เชื่อมไม่มีผลกับการเปลี่ยนชนิดของรอยบกพร่อง แต่ทำให้รอยบกพร่องมีขนาดและปริมาณเพิ่มขึ้น ที่ความเร็วเชื่อมต่ำจะเกิดรอยแตก ความเร็วเชื่อมที่สูงขึ้นจะมีรอยบกพร่องแบบโพรงตรงกลางกั

รูปที่ 2.5 แผนภาพแสดง<mark>ช</mark>นิดรอยบกพร่องที่เกิดขึ้นในเนื้อโลหะเชื่อมที่สัมพันธ์กับกระแสไฟฟ้า เชื่อมและความเร็วเชื<mark>่อม ของการเชื่อมแผ่นเห</mark>ล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ โดยวิธีเชื่อม ทิกพัลส์[17]

2.3 อิทธิพลของตัวแปรการเชื่อมทิกต่อการเกิดรอยเชื่อมและโครงสร้างจุลภาคของ เนื้อโลหะเชื่อม

การเชื่อมทิกเป็นกรรมวิธีที่ใช้ก๊าซเฉื่อย (Inert Gas) มาช่วยปกคลุมชิ้นงาน เพื่อป้องกัน การเกิดปฏิกริยาออกซิเดชันในระหว่างการเชื่อม ก๊าซเฉื่อยที่นิยมใช้ได้แก่ ก๊าซอาร์กอน ก๊าซไฮโดรเจน ก๊าซฮีเลียม แต่ที่นิยมใช้กันมาก คือก๊าซอาร์กอนเนื่องจากมีน้ำหนักมากกว่าก๊าซ ทั้งสองที่กล่าวไว้ข้างต้น สำหรับการทดลองในครั้งนี้ จะผสมก๊าซไฮโดรเจนเข้าไปเพื่อให้ การอาร์กสูงขึ้น ทำให้สามารถเพิ่มความเร็วในการเชื่อมได้ เนื่องจากก๊าซไฮโดรเจนมีค่าการนำ ความร้อนสูง เมื่อผสมกับก๊าซอาร์กอนแล้วจึงมีผลต่อค่าความร้อน (Heat Input) และลักษณะของ เนื้อโลหะเชื่อมทั้งขนาดและรูปร่าง ทำให้อุตสาหกรรมสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

จากการศึกษาของ M. Du Toit and P.C. Pistorius [10] เรื่องการควบคุมไนโตรเจน ระหว่างการเชื่อมอาร์กของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ โดยการเชื่อมทิกที่ใช้ก๊าซไนโตรเจนผสมใน ก๊าซปกคลุมอาร์กอน ไนโตรเจนสามารถละลายในโลหะเหลวได้ในระดับอะตอม จนถึงปริมาตร

 $\frac{1}{2}N_{2-gas} \leftrightarrow N$ 2.8

ความสามารถการละลายของในโตรเจนในเหล็กสามารถอธิบายได้ด้วย Sievert's Iaw ความเข้มข้นของในโตรเจน [N] ในโลหะเหลวมีความสัมพันธ์ เป็นสัดส่วนกับรากที่สองของความ ดันย่อย (Partial Pressure) ตามสมการที่ 2.9

$$N] = K \sqrt{p_{N_2}}$$
 2.9

จากสมการพบว่าเมื่อเพิ่มความดันย่อย (Partial Pressure) ของก๊าซไนโตรเจน จะทำให้ปริมาณ ในโตรเจนในเนื้อโลหะเพิ่มขึ้น การเพิ่มความดันย่อยนี้ทำให้ลดการสูญเสียไนโตรเจนและป้องกัน การเกิดรูพรุนระหว่างการเชื่อม

จากการศึกษาของ R.K Okagawa, R.D.Dixon และ D.L.Olson [5] เรื่องอิทธิพลของ ในโตรเจนต่อโครงสร้างจุลภาคในเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 304L จากการเชื่อมทิก โดยการผสมไนโตรเจนจาก 0 ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ พบว่าไนโตรเจนมีผลต่อ การกระจายตัวของปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ แต่ปริมาณของไนโตรเจนในเนื้อโลหะพื้นไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการแข็งตัวของเนื้อโลหะเชื่อม รูปที่ 2.6 แสดงปริมาณของเดลตา-เฟร์ไรต์กับปริมาณ ในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม จากรูปจะเห็นว่าเมื่อปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น ปริมาตรของเดลตา-เฟร์ไรท์ จะลดลงอย่างต่อเนื่อง

ศูนยวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.6 ความสัมพันธ์ของปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ กับปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ [18]

จากการศึกษาของ T. Ogawa, K. Suzuki และ T. Zaizen [6] เรื่องความสามารถใน การเชื่อมด้วยวิธีการเชื่อมทิกของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 304 ที่ผสมไนโตรเจน ส่งผลต่อ การเกิดโพรง รอยแตก (Cracking) และลดคุณสมบัติการคืบ (Creep Properties) ผลปรากฏว่า เมื่อปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น มีแนวโน้มที่จะเกิดรูพรุนและเพิ่มการเกิดรอยแตก ร้อน รูปที่ 2.7 แสดงการละลายในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เมื่อผสมก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุม อาร์กอนเพิ่มขึ้น พบว่าปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เมื่อผสมก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุม อาร์กอนเพิ่มขึ้น พบว่าปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น เมื่อผสมก๊าซไนโตรเจนใน ก๊าซปกคลุมอาร์กอนเพิ่มขึ้น ความสามารถของการละลายไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม จะขึ้นอยู่ กับส่วนผสมอัลลอยที่แตกต่างกันในเนื้อโลหะเชื่อม จากการทดลองใช้ก๊าซไนโตรเจน 25 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอนเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนท์เกรด 304 พบว่ามีหลุม และรูพรุนขนาดใหญ่ในเนื้อโลหะเชื่อม แต่เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 310S ไม่ปรากฏ ทั้งหลุมและรูพรุนเนื่องจากมีโครเมียมผสมอยู่ 24.90 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.7 การเปลี่ยนแปลงปริมาณไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม โดยวิธีเชื่อมทิก ที่ใช้ก๊าซไนโตรเจน ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน (กระแสไฟฟ้าเชื่อม 250 แอมแปร์ ความเร็วในการเชื่อม 15 เซนติเมตรต่อนาที อัตราการไหลก๊าซปกคลุม 15 ลิตรต่อนาที) [6]

จากการศึกษาของ Janez Tušek [19] ที่ทดลองเชื่อมทิกโดยใช้ก๊าซไฮโดรเจนผสม ก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่เปลี่ยนแปลงส่วนผสมไฮโดรเจนจาก 0.5, 1, 5, 10 และ 20 เปอร์เซ็นต์ เชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 18-8 ปรากฏว่ารอยซึมลึกมากกว่าการใช้ก๊าซอาร์กอนบริสุทธิ์ 3 ถึง 5 เท่า โดยที่ตัวแปรยังคงเดิม

ศูนยวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.8 อิทธิพลของปริมาตรไฮโดรเจนในอาร์กอนต่อปริมาตรของเนื้อโลหะเชื่อม (Speed = 0.3 m/min, L = 3.5 mm, austenitic stainless steel, electrode negative) [19]

จากรูปที่ 2.8 แสดงการเปรียบเทียบปริมาตรเนื้อโลหะเชื่อม ต่อหน่วยเวลากับปริมาณ ก๊าซไฮโดรเจนที่ผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอนในการเชื่อมทิก เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ทดลอง เปรียบเทียบกับกระแสที่ต่างกันคือ 150, 200 และ 250 แอมแปร์ ผลปรากฏว่าเมื่อผสม ก๊าซไฮโดรเจนมากขึ้น ปริมาตรของเนื้อโลหะเชื่อมก็เพิ่มขึ้น โดยที่พารามิเตอร์ตัวอื่นคงเดิม เช่น ความเร็วเชื่อม ความยาว และขั้วอิเล็คโทรด เป็นต้น รูปร่างของเนื้อโลหะเชื่อมแสดงตามรูปที่ 2.9 ที่ใช้กระแส 200 แอมแปร์ ในการเชื่อมชิ้นงาน

รูปที่ 2.9 โครงสร้างมหภาคเนื้อโลหะเชื่อมที่ใช้ก๊าซไฮโดรเจนผสมในก๊าซอาร์กอน [19]

จากการศึกษาของ Ahmet Durgutlu [20] ผลกระทบของไฮโดรเจนผสมกับก๊าซปกคลุม อาร์กอนในการเชื่อมทิกต่อเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 316L ในการทดลองใช้ก๊าซอาร์กอนบริสุทธิ์ และก๊าซไฮโดรเจน 1.5 กับ 5 เปอร์เซ็นต์ ผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอน ผลปรากฏว่า เมื่อผสม ก๊าซไฮโดรเจนมากขึ้นรอยซึมลึกและความกว้างก็เพิ่มขึ้นดังแสดงในรูปที่ 2.10 และการใช้ ก๊าซไฮโดรเจน 1.5 เปอร์เซ็นต์ ผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอนให้คุณสมบัติทางกลดีกว่าการใช้ ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอน และขนาดเกรนเฉลี่ยของเนื้อโลหะเชื่อม เพิ่มขึ้นตามปริมาณของก๊าซไฮโดรเจน

รูปที่ 2.10 โค<mark>ร</mark>งสร้างมหภา<mark>คเนื้อโ</mark>ลหะเชื่อมที่ใช้ก๊าซปกคลุมต่างกัน [20]

2.4 การแข็งตัวขอ<mark>งน้ำโลหะเชื่อม ต่อโครงสร้างจุลภาคขอ</mark>งเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้า ไร้สนิมออสเทไนต์

รูปที่ 2.11 แผนภูมิสมมติสองมิติ (Pseudobinary) ของ Fe-Cr-Ni ที่ 70% Fe [21]

โครงสร้างที่แข็งตัวของการเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิม สามารถเกิดได้ทั้งออสเทไนต์ และเฟร์ไรต์ ตามปฏิกิริยาเพอริเทกติก (peritectic) $(\delta + L \leftrightarrow \gamma)$ และปฏิกิริยายูเทกติก (eutectic) $(L \leftrightarrow \gamma + \delta)$ ขึ้นกับส่วนผสมของธาตุที่ผสมในเหล็กกล้าไร้สนิม รูปที่ 2.11 แสดง แผนภูมิสมมติสองมิติ (Pseudobinary) ของ Fe-Cr-Ni ที่ 70% Fe ใช้แผนภาพนี้อธิบายการแข็งตัว ตามส่วนผสม ได้แก่ austenitic mode (A), primary austenite (AF), primary ferrite (FA) และ ferritic mode (F) การแข็งตัวใน austenitic mode จะไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างเมื่ออุณหภูมิ ต่ำลงมาจนถึงอุณหภูมิห้อง ในขณะที่การแข็งตัวแบบ primary austenite จะเกิดเป็น ferrite ตามขอบเกรน และการแข็งตัวแบบ primary ferrite กับ ferritic mode จะฝ่านช่วงที่เกิดโครงสร้าง δ -ferrite และ γ -austenite ทำให้เกิดเป็นโครงสร้าง skeletal ferrite, lathy ferrite และ widmanstätten austenite ลักษณะการแข็งตัวของน้ำโลหะเชื่อม มีผลต่อการเกิดโครงสร้างจุลภา ในเนื้อโลหะเชื่อม โครงสร้างจุลภาคจะเกิดขึ้นเป็นลักษณะใดนั้น สามารถทำนายได้จากสัดส่วน Cr_{ar}/Ni_{eo} และอัตราการเย็นตัวของโลหะ

รูปที่ 2.12 ลักษณะการแข็งตัวของน้ำโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์เมื่อเปลี่ยนแปล อัตราส่วนค่าโครเมียมเทียบเท่าต่อนิกเกิลเทียบเท่า [4]

จากรูปที่ 2.12 จะเห็นว่าเมื่อสัดส่วนค่าโครเมียมเทียบเท่าต่อค่านิกเกิลเทียบเท่าเพิ่มขึ้น จะมีแนวโน้มเกิดการแข็งตัวแบบ primary ferrite (FA) ที่สัดส่วน 1.5 และที่สัดส่วน 1.9-2.0 จะเป็น ferritic mode การเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมจะต้องการ การแข็งตัวแบบ primary ferrite (FA)

2.5 ผลของส่วนผสมเคมี ต่อโครงสร้างจุลภาคของเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิม ออสเทไนต์

ในปี 1947-1949 Schaeffler [12,22] ได้ศึกษาผลของสัดส่วนโครเมียม-นิกเกิล และส่วนผสมโมลิบดินัมต่อโครงสร้างจุลภาคของเนื้อโลหะเชื่อม และได้แสดงออกมาเป็นแผนภูมิ ดังรูปที่ 2.13 โดยพิจารณาผลของ โครเมียม โมลิบดินัม ซิลิคอน ในโอเบียม นิกเกิล คาร์บอน และแมงกานีส ต่อโครงสร้างจุลภาคในเนื้อโลหะเชื่อม ธาตุผสมทั้งหมดนี้ได้จัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ทำให้เฟร์ไรท์เสถียรภาพ (Ferrite stabilizer) เป็นกลุ่มค่าโครเมียมเทียบเท่า (chromium equivalent) และกลุ่มที่ทำให้ออสเทในต์เสถียรภาพ (Austenite stabilizer) เป็นกลุ่มค่านิกเกล เทียบเท่า (nickel equivalent) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเทียบเท่าโครเมียมกับ ค่าเทียบเท่านิกเกิลกับโครงสร้างจุลภาคแสดงในแผนภูมิเซฟเลอร์ (Schaeffler) แสดงในรูปที่ 2.13

จากแผนภูมิพบว่า ผลของส่วนผสมเคมีต่อโครงสร้างจุลภาคของเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้า ไร้สนิมออสเทไนต์แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ทำให้โครงสร้างเฟร์ไรต์เสถียรภาพจะอยู่ในกลุ่มของ Chromium Equivalent (สมการ 2.10) เรียกว่า Ferrite Stabilizer ที่มีโครงสร้างผลึกเป็น Body Centered Cubic (BCC) ธาตุในกลุ่มนี้ได้แก่ โครเมียม โมลิบดินัม ซิลิคอน และไนโอเนียม

กลุ่มที่ทำให้โครงสร้างออสเทไนต์เสถียรภาพจะอยู่ในกลุ่มของ Nickel Equivalent (สมการ 2.11) เรียกว่า Austenite Stabilizer ที่มีโครงสร้างผลึกเป็น Face Centered Cubic (FCC) ธาตุในกลุ่มนี้ได้แก่ นิกเกิล คาร์บอน ไนโตรเจน และแมงกานีส อิทธิพลของธาตุ 2 กลุ่มนี้ สามารถแสดงในสมการที่ 2.10 และ 2.11

$$Cr_{eq} = \% Cr + \% Mo + 1.5\% Si + 0.5\% Nb$$
 2.10

 $Ni_{eq} = \% Ni + 30\% C + 0.5\% Mn$ 2.11

การศึกษาของ F.C Hull [12] เรื่องผลกระทบของเดลตา-เฟร์ไรต์ ต่อการแตกร้อนของ เหล็กกล้าไร้สนิม พบว่าเนื้อโลหะเชื่อมที่มีปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ 5 ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ สามารถ ต้านทานการแตกร้อนได้ดีกว่าแบบที่มีการแข็งตัวเป็นออสเทไนต์ หรือ เฟร์ไรต์เพียงอย่างเดียว เพราะซัลเฟอร์และฟอสฟอรัส สามารถละลายได้ดีในโครงสร้างเฟร์ไรต์และเดลตา – เฟร์ไรต์ จึงไม่เกิดการแยกตัวเป็นสารประกอบ ที่เป็นสาเหตุหนึ่งของการแตกร้อน และนอกจากนี้ F.C. Hull จัดให้ไนโตรเจนควรอยู่ในกลุ่มที่มีบทบาทเดียวกับคาร์บอน คือกลุ่มของนิกเกิลเทียบเท่า

2.6 มาตรฐานรอยเชื่อม DIN 8563 BS

มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจสอบและประกันคุณภาพรอยเชื่อม และกระบวนการเชื่อม จะยกมาเฉพาะส่วนที่สำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 กล่าวถึงหลักการทั่วไปของกระบวนการเชื่อม

ส่วนที่ 2 กล่าวถึงความต้องการในกระบวนการเชื่อม เพื่อให้สามารถรักษาคุณสมบัติที่ดี ของรอยเชื่อมตามที่ต้องการ

ส่วนที่ 3 กล่าวถึงการประกันคุณภาพของการเชื่อมโลหะที่ใช้วิธีการเชื่อมแบบหลอม ละลาย (Fusion Welded Joint)

ในการศึกษาครั้งนี้ พิจารณาลักษณะรอยเชื่อมโดยเฉพาะข้อบกพร่องตามมาตรฐาน DIN 8563 ส่วนที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับการเชื่อมเหล็กแผ่น และคุณภาพรอยเชื่อมระดับ BS ความหนา ชิ้นงานอยู่ไม่เกิน 6 มิลลิเมตร เป็นลักษณะเงื่อนไขการตรวจสอบรอยเชื่อมภายนอก **ตารางที่ 2.1** มาตรฐานรอยเชื่อม DIN 8563 ระดับ BS สำหรับการเชื่อมแบบต่อชนด้วย วิธีเชื่อมแบบหลอมละลาย [23]

6.	Spatter	ให้เกิดได้เล็กน้อย
	TURIN	
7.	Excessive penetration	$\Delta a_{3} \leq 1 + 0.15b_{2}$
	- PTTT	
8.	Root concavity	ให้เกิดได้เล็กน้อย
	ELLES STILLS	
9.	Lack of fusion at root of weld	ไม่อนุญาตให้เกิด
	E CARACTER STATES	
6		2
10.	Shrinkage groove	ให้เกิดได้เล็กน้อย
สาเย้า	TARI	ากร

จากการศึกษาข้อมูลผลงานวิจัยเรื่องการเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ด้วย ก๊าซปกคลุมที่ผสมกัน 3 ก๊าซ คือ อาร์กอน ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ยังไม่มีรายงานการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมด้วยวิธีทิกพัลส์ การศึกษาทดลองในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่วงการ วิชาการและอุตสาหกรรมในประเทศไทย สามารถเป็นข้อมูลที่จะถ่ายทอดไปยังนักวิจัยรุ่นต่อไป เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านนี้ให้แก่การศึกษา และอุตสาหกรรมไทย

บทที่ 3

อุปกรณ์ เครื่องมือการทุดลอง และวิธีการทุดลอง

3.1 อุปกรณ์ เครื่องมือกา<mark>รทดลอง</mark>

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

- 3.1.1 เครื่องเชื่อมไฟฟ้าแบบทิกพัลส์
- 3.1.2 ชุดจับยึดชิ้นงานเพื่อใช้ในการเชื่อม
- 3.1.3 ชุดควบคุมส่วนผสมก๊าซปกคลุม
- 3.1.1 เครื่องเชื่<mark>อมไฟฟ้าแบบทิกพัลส์</mark>

การทดลองใช้เครื่องเชื่อมไฟฟ้า Miller / Syncrowave 350 Ampere Constant Current AC/DC Arc Welding และปรับการเชื่อมแบบ อิเล็คโทรดเป็นขั้วลบ (Pulse Current DC Electrode Negative) รูปที่ 3.1 แสดงเครื่องเชื่อม อิเล็คโทรดที่ใช้เป็นทังสเตนที่มีส่วนผสมของ ทอเรียมออกไซด์ 2 เปอร์เซ็นต์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.4 มิลลิเมตร ปลายอิเล็คโทรดทำมุม (Tip Angle) 60 องศา เส้นผ่านศูนย์กลางของหัวเซรามิกครอบขั้วทังสเตน (Weld Torch Vertical Orifice) มีขนาด 11 มิลลิเมตร และระยะห่างระหว่างปลายอิเล็คโทรดกับชิ้นงานทดสอบ (Arc Length) 2 มิลลิเมตร ระยะห่างของขั้วเชื่อม (Torch) กับชิ้นงานทดสอบ 5 มิลลิเมตรและ ทำมุม 75 องศาจากแนวดิ่ง ขั้วเชื่อมที่ใช้เป็นแบบระบายความร้อนด้วยน้ำ

ร**ูปที่ 3.1** เครื่องเชื่อม Miller / Syncrowave 350 Ampere Constant Current AC / DC Arc Welding

3.1.2 ชุดจับยึดชิ้นงานเพื่อใช้ในการเชื่อม

รูปที่ 3.2 แสดงชุดจับยึดชิ้นงานและชุดป้อนก๊าซปกคลุมด้านล่างได้ออกแบบ และสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยของห้องปฏิบัติการการกัดกร่อน ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ โดยชุดจับยึดที่ออกแบบจะ สามารถจับชิ้นงานเชื่อมได้ ในลักษณะการเชื่อมแนวนอน แนวตั้ง และแนวเหนือศรีษะ ชิ้นงาน ทดสอบยึดด้วยสกรูบนแท่นจับชิ้นงาน ที่เคลื่อนที่ไปและกลับบนเพลานำ ชิ้นงานทดสอบจะ ขับเคลื่อนด้วยสกรู ที่ต่อเข้ากับชุดมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ 220/380 V 50 Hz 4P ขนาด 0.37 kw. ประกอบเข้ากับเกียร์ทดขนาดอัตราทด 15.6 : 1 และปรับความเร็วรอบมอเตอร์ด้วยชุด Inverter ที่สามารถปรับความเร็วรอบของมอเตอร์ได้ตั้งแต่ 0 ถึง 1500 รอบต่อนาที สามารถ ควบคุมการเคลื่อนที่ของชุดจับยึดชิ้นงานได้ตั้งแต่ 0 ถึง 12.8 มิลลิเมตรต่อวินาที

ด้านบนของโต๊ะจับชิ้นงานได้ติดตั้งแผ่นเบกาไลต์ เพื่อป้องกันคลื่นความถี่ไฟฟ้าจาก มอเตอร์ไปรบกวนคลื่นความถี่และกระแสไฟฟ้าเชื่อมระหว่างการเชื่อม ด้านล่างของฐานจับยึด ชิ้นงานทดสอบจะติดตั้งชุดป้อนก๊าซปกคลุม สำหรับปกคลุมด้านล่างของชิ้นงานทดสอบระหว่าง การเชื่อม (Root Shielding Gas)

รูปที่ 3.2 ชุดจับยึดชิ้นงานที่ใช้ในการทดลอง และชุดป้อนก๊าซปกคลุมด้านล่าง

3.1.3 ปริมาณก้าซปกคลุมและชุดควบคุมส่วนผสมก๊าซปกคลุม

ก๊าซปกคลุมที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ก๊าซปกคลุมด้านบนและ ก๊าซปกคลุมด้านล่าง ก๊าซทั้งสองส่วนจะมาจากถังผสมเดียวกัน ก๊าซปกคลุมด้านล่างสามารถไหล เข้าปกคลุมชิ้นงานได้ตลอดเวลา แต่ก๊าซปกคลุมด้านบนจะไหลผ่านหัวเชื่อมได้ก็ต่อเมื่อมีการอาร์ก ของอิเล็คโทรดแล้วเท่านั้น ดังนั้นในช่วงเวลาเริ่มต้นของการอาร์กประมาณ 1-2 วินาที ด้านบนของ ชิ้นงานจึงไม่มีการไหลของก๊าซปกคลุม

ก๊าซปกคลุมที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ก๊าซอาร์กอนบริสุทธิ์ 99.99 เปอร์เซ็นต์ ก๊าซไนโตรเจน บริสุทธิ์ 99.99 เปอร์เซ็นต์ และก๊าซไฮโดรเจนบริสุทธิ์ 99.99 เปอร์เซ็นต์ ก๊าซปกคลุมทั้งสามนี้จะถูก ควบคุมการไหลด้วยวาล์วและวัดอัตราการไหลด้วยมาโนมิเตอร์ มีการติดตั้งวาล์วกันกลับควบคุม การไหลย้อนกลับทั้งด้านเข้าและด้านออก ก่อนการถูกผสมเข้าด้วยกัน มาโนมิเตอร์ 2 (F2) เป็นตัว ควบคุมก๊าซอาร์กอนบริสุทธิ์ที่มีอัตราการไหลสูงสุด 25 ลิตรต่อนาที มาโนมิเตอร์ 3 (F1) เป็นตัว ควบคุมก๊าซไนโตรเจนบริสุทธิ์ที่มีอัตราการไหลสูงสุด 2 ลิตรต่อนาที มาโนมิเตอร์ 3 (F3) เป็นตัว ควบคุมก๊าซไนโตรเจนบริสุทธิ์ที่มีอัตราการไหลสูงสุด 2 ลิตรต่อนาที มาโนมิเตอร์ 3 (F3) เป็นตัว ควบคุมก๊าซไลโดรเจนบริสุทธิ์ที่มีอัตราการไหลสูงสุด 5.0 ลิตรต่อนาที มาโนมิเตอร์ 4 (F4) เป็นตัวควบคุมก๊าซปกคลุมหลังการผสมแล้วมีอัตราการไหล 25 ลิตรต่อนาที รูปที่ 3.3 แสดงชุด ควบคุมก๊าซปกคลุมทั้งสามชนิดจะผ่านชุดมาโนมิเตอร์ ตามสัดส่วนของการทดลอง เพื่อผสมกันใน ถังผสมแล้วแยกออกไปที่ด้านล่าง 10 ลิตรต่อนาที จากการวัดอัตราอัตราการไหลด้วยมาโนมิเตอร์ 4 และปริมาตรก๊าซที่เหลือ 15 ลิตรต่อนาที จะไหลไปยังหัวเชื่อมด้านบน ก๊าซไฮโดรเจนจะถูกปรับ และวัดอัตราการไหลด้วยมาโนมิเตอร์ 3 ให้ได้สัดส่วนในก๊าซผสม 1, 5, และ 10 เปอร์เซ็นต์โดย ปริมาตร และก๊าซไนโตรเจนจะถูกปรับและวัดอัตราการไหลด้วยมาโนมิเตอร์ 2 ให้ได้สัดส่วน ก๊าซผสม 1, 2, 3 และ 4 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร

ร**ูปที่** 3.3 แผนภูมิการควบคุมก๊าซปกคลุมด้านบนและด้านล่างชิ้นงานทดลอง
3.2 การเตรียมชิ้นงานสำหรับการทดลอง

เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์เกรด 316L แผ่นหนา 6 มิลลิเมตร ถูกตัดให้ได้ขนาด 100 x 150 มิลลิเมตร ทำความสะอาดด้วยการขัดผิวด้วยตะไบละเอียด ล้างคราบไขมันและคราบ สิ่งสกปรกด้วยอะซิโตน ส่วนผสมเคมีของชิ้นงานตัวอย่างแสดงตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ส่วนผสมเคมีของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทในต์เกรด 316L วิเคราะห์ด้วยเครื่อง

ปริมาณธาตุ (% โดยน้ำหนัก)									
С	Si	Mn	Р	S	Cr	Ni	Мо	N*	Fe
0.018	0.34	1.7	0.032	0.004	17.28	10.02	2.01	0.061	balance

Optical emission spectrometer

* หมายเหตุ Oxygen-Nitrogen Analyzer ของ HORIBA รุ่น EMGA 620W

โครงสร้างจุลภาคในเนื้อโลหะพื้นของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 316L จะเป็น ออสเทไนต์ทั้งหมด แสดงในรูปที่ 3.4 โดยสารละลาย กรดไฮโดรคลอลิก (HCL) 30 มิลลิลิตร + กรดไนตริก 15 มิลลิลิตร + กลีเซอรอล 45 มิลลิลิตร กัดเป็นเวลา 90 วินาที

รูปที่ 3.4 โครงสร้างจุลภาคเนื้อโลหะพื้นของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 316L

ส่วนผสมเคมีจากตารางที่ 3.1 นำมาคำนวณค่าโครเมียมและนิกเกิลเทียบเท่า ตามสมการ ที่ 2.10 และ 2.11 เพื่อทำนายปริมาณของเดลตา-เฟร์ไรท์ ที่จะได้หลังการแข็งตัวของ เนื้อโลหะเชื่อม ผลการคำนวณแสดงตามตารางที่ 3.2 ได้สัดส่วนของค่าโครเมียมเทียบเท่าต่อค่า นิกเกิลเทียบเท่า เท่ากับ 1.73 มากกว่า 1.5 ดังนั้นการแข็งตัวมีแนวโน้มเป็นแบบ primary ferrite [4]

ตารางท 3.2 คาเครเมยมและนเกลเทยบเทา ของเหลกกลาเรสนมออสเทเนตเกรด 316	ตารางที่	3.2	ค่า	โครเมื	<u>ี่ยมและ</u>	นิเกิ	<mark>ัลเท</mark> ียา	่าเท่า	ของเ <mark>หล็ก</mark> ก	าล้า	ไร้สนิ	เมออสเท	าในต์เ	กรด	316	6L
---	----------	-----	-----	--------	----------------	-------	-----------------------	--------	--------------------------	------	--------	---------	--------	-----	-----	----

Cr _{eq}	Ni _{eq}	Cr _{eq} /Ni _{eq}	% เฟร์ไรต์
19.80	11.40	1.73	5-10

3.3 ตัวแปรการทุ<mark>ดลองเชื่อม</mark>

ตัวแปรการเชื่อมจะแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ ตัวแปรคงที่ ตามตารางที่ 3.3 และ ตัวแปร การทดลองดังตารางที่ 3.4

วิธีการเชื่อม	ทิกพัลส์				
ลวดป้อนเติม	ไม่ใช้				
ตำแหน่งเชื่อม	ท่าราบ				
กระแสไฟฟ้าเชื่อม	<mark>ไฟฟ้ากระแสตรง อิเล็คโทร</mark> ดเป็นขั้วลบ				
ระยะอาร์ก	2 มิลลิเมตร				
อิเลคโทรด	EWTh 2 เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.4 มิลิเมตร				
60	มุมปลาย 60 องศา				
อัตราการไหลก๊าซปกคลุมด้านบน	15 ลิตรต่อนาที				
อัตราการไหลก๊าซปกคลุมด้านล่าง	10 ลิตรต่อนาที				
หัว Torch	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง Orifice 11 มิลลิเมตร				
ຊດດູເຄສູດໃຫ	ระบายความร้อนด้วยน้ำ				
ระยะการยื่นของอิเล็คโทรด (Strick out)	5 มิลลิเมตร				
หัว Torch ทำมุมกับชิ้นงานทดลอง	75 องศา				
ความถี่พัลส์	5 เฮิรตซ์				
% On-time	65 เปอร์เซ็นต์				

ตารางที่ 3.3 ตั<mark>วแปรคง</mark>ที่

กระแสไฟฟ้าเบส	61 แอมแปร์
กระแสไฟฟ้าเชื่อม	130±5 แอมแปร์

ตารางที่ 3.4 ตัวแปรการทุดล<mark>อง</mark>

ความเร็วเซื่อม	<mark>2, 3, 4, 5,</mark> 6 และ 7 มิลลิเมตรต่อวินาที
ปริมาณก๊าซไฮโดรเจนที่ผสมในก๊าซปกคลุม	1 <mark>, 5, และ 10 เป</mark> อร์เซนต์โดยปริมาตร
ปริมาณก๊าซไนโตรเ <mark>จนที่ผสมในก๊าซปก</mark> คลุม	0 <mark>, 1, 2, 3 และ 4 เป</mark> อร์เซนต์โดยปริมาตร

3.4 ขั้นตอนการท<mark>ดลอง</mark>

- 3.4.1 เตรียมช<mark>ุดควบคุมการผสมก๊าซ</mark>
- 3.4.2 ตรวจวัดการใหลของก๊าซด้วยฟองสบู่บันทึกผล
- 3.4.3 ตรวจสอบส่วนผสมก๊าซด้วยเครื่อง Gas Chromatography ของ SHIMADZU รุ่น GC-8A ตามภาคผนวก ข
- 3.4.4 นำชิ้นงานไป<mark>ตร</mark>วจสอบส่วนผสมเคมีและปริมาณไนโตรเจน
- 3.4.5 เตรียมชิ้นงานทุดลอง 100 X 150 มิลลิเมตร แล้วขัดสิ่งสกปรกด้วยหินเจียรนัย และล้าง คราบสิ่งสกปรกด้วยอะซิโตน
- 3.4.6 เชื่อมชิ้นงานด้วยก๊าซไฮโดรเจน 1, 5 และ 10 เปอร์เซนต์ ที่ผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ความเร็ว 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 มิลลิเมตรต่อวินาที ประมาณ 18 ชิ้นงาน
- 3.4.7 เชื่อมชิ้นงานด้วยก๊าซไนโตรเจน 1, 2, 3, และ 4 เปอร์เซนต์ กับก๊าซไฮโดรเจน 1, 5 และ 10
 เปอร์เซนต์ ที่ผสมกับก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ความเร็ว 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 มิลลิเมตรต่อ
 วินาที จนครบทุกตัวแปร ประมาณ 72 ชิ้นงาน
- 3.4.8 นำชิ้นงานที่ผ่านการเชื่อมมาตัดแบ่งเป็น 25 X 100 มิลลิเมตร เพื่อไปฉายรังสีเอกซ์ตาม ตัวอย่างการตรวจสอบในภาคผนวก ค
- 3.4.9 นำชิ้นงานที่ผ่านการฉายรังสี มาตรวจวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ด้วยเครื่อง Feritscope MP3C ของ Fischer ตามผลการวัดในภาคผนวก ฉ
- 3.4.10 นำชิ้นงานที่ผ่านการตรวจวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ มาตัดพื่อดูรูปร่างและวัดขนาด รอยซึมลึกกับความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม
- 3.4.11 นำชิ้นงานที่ผ่านการเชื่อมไปตรวจสอบปริมาณไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมด้วยเครื่อง Oxygen-Nitrogen Analyzer ของ HORIBA รุ่น EMGA 620W ตามตัวอย่างผลการวัดใน ภาคผนวก ช

3.4.12 วิเคราะห์ผลการทดลอง เขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ และสรุปผลการทดลอง

3.5 การตรวจสอบรอยเชื่อม

3.5.1 การตรวจสอบเนื้อโลหะเชื่อม<mark>ด้วยวิธีฉายรังสีเอ็ก</mark>ซ์

นำชิ้นงานทดสอบที่ผ่านการเชื่อมและผ่านการตรวจสอบด้วยสายตา ไปฉายรังสี เพื่อให้ แน่ใจว่าเนื้อโลหะเชื่อม ไม่เกิดรูพรุน และเป็นไปตามมาตรฐาน DIN 8563 ระดับ BS

รูปที่ 3.5 การเตรียมชิ้นงานสำหรับตรวจสอบโครงสร้างมหภาคของเนื้อโลหะเชื่อม

3.5.2 การตรวจสอบโครงสร้างมหภาคของเนื้อโลหะเชื่อม

นำชิ้นงานที่ผ่านการเชื่อมแล้วมาตัดตรงกลาง ตามรูปที่ 3.5 ในระหว่างการตัดต้องระวัง ไม่ให้เกิดความร้อนขึ้นกับเนื้อโลหะเชื่อม หลังจากที่ตัดชิ้นงานเสร็จแล้วนำชิ้นงานไปขึ้นรูปสำหรับ ขัดด้วยเรซิน ขัดชิ้นงานด้วยกระดาษทรายน้ำเบอร์ 80 ถึง เบอร์ 1000 ให้ผิวเรียบ แล้วกัดด้วย สารละลาย คอบเปอร์ซัลเฟท (Copper (II) sulfate) 20 กรัม + กรดไฮโดรคลอลิก(HCL) 100 มิลลิลิตร + น้ำกลั่น 100 มิลลิลิตร เป็นเวลา 30 วินาที เพื่อดูรูปร่างของรอยเชื่อม หลังจากนั้น บันทึกภาพด้วยกล้องถ่ายมหภาค (Light Stereo Microscopy) กำลังขยาย 5 เท่า พร้อมทั้งสเกล ไม้บรรทัดที่กำลังขยายเดียวกัน เพื่อวัดความกว้างและรอยซึมลึกด้วยโปรแกรม Microsoft Visio

3.5.3 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของเนื้อโลหะเชื่อม

นำชิ้นงานทดลองที่ผ่านการเชื่อมไปวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมตาม ภาคผนวก ฉ ด้วยเครื่อง Feritscope MP3C ของ Fischer ดังแสดงในรูปที่ 3.6 และนำชิ้นงานที่ ผ่านการวัดอัตราส่วนความลึกต่อความกว้างตามหัวข้อ 3.4.1 มาขัดกระดาษทรายเบอร์ 1200 ถึง 2000 และขัดด้วยผงอลูมิน่า (Al₂O₃) แล้วกัดด้วยสารละลาย กรดไฮโดรคลอลิก (HCL) 30 มิลลิลิตร + กรดไนตริก 15 มิลลิลิตร + กลีเซอรอล 45 มิลลิลิตร เป็นเวลา 90 วินาที หลังจาก นั้นจึงถ่ายภาพโครงสร้างจุลภาคด้วยเครื่อง Image Analyzer

รูปที่ 3.6 ชุดเครื่องมือวั<mark>ดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้</mark>อโลหะเชื่อม (Feritscope MP3C)

3.5.4 การตรวจปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม

นำชิ้นงานที่ผ่านการเชื่อม มาขูดด้วยเครื่องกัดให้เนื้อเชื่อมและเนื้อโลหะพื้นเป็นเศษเล็ก ให้ได้น้ำหนักชิ้นละประมาณ 1 กรัม เพื่อไปวิเคราะห์ผลด้วยเครื่อง Oxygen-Nitrogen Analyzer ของ HORIBA รุ่น EMGA 620W ดังแสดงในรูปที่ 3.7 และผลการวิเคราะห์ตามที่แสดงใน ภาคผนวก ช

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.7 Oxygen-Nitrogen Analyzer ของ HORIBA รุ่น EMGA 620W

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการทดลอง <mark>และอ</mark>ภิปรายผลการทดลอง

ชิ้นงานที่ผ่านการเชื่อมต้องนำไปตรวจสอบข้อบกพร่องก่อนการศึกษาผลของ ก๊าซไนโตรเจนและก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อรูปร่างและโครงสร้างจุลภาคของรอย เชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 316L

4.1 ผลของก๊าซไนโตรเจนและก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อข้อบกพร่อง รอยเชื่อมตามมาตรฐาน DIN 8563 ระดับ BS

รูปที่ 4.1 ตัวอย่างข้อบกพร่องของรอยเชื่อมเมื่อใช้ก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสมก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ และก๊าซไนโตรเจน 0, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ ที่ความเร็วเชื่อม 2 มิลลิเมตรต่อ วินาที

จากตัวอย่างการตรวจสอบข้อบกพร่องตามมาตรฐาน DIN 8563 ระดับ BS เมื่อใช้ ก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสมก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ และก๊าซไนโตรเจน 0, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ ที่ความเร็วเชื่อม 2 มิลลิเมตรต่อวินาที ดังรูปที่ 4.1 พบว่าเกิดข้อบกพร่องแบบ Incompletely filled groove ที่ด้านหน้ารอยเชื่อมตามที่ปรากฏในวงรีเส้นเต็ม กับ Excessive penetration ที่ด้านหลัง รอยเชื่อมตามที่ปรากฏในวงรีเส้นประ และ Root concavity เนื่องจากว่าก๊าซไฮโดรเจนมี ค่าสัมประสิทธิ์การนำความร้อนสูง และมีค่าไอออในเซชันต่ำ จึงทำให้เกิดพลาสมาได้ง่ายและ ปริมาณความร้อนสูง ส่งผลให้เกิดการหลอมละลายของโลหะเหลวมาก

การตรวจสอบข้อบกพร่องรอยเชื่อมด้วยรังสีเอกซ์และสายตา สรุปผลการตรวจสอบ ข้อบกพร่องในรอยเชื่อมทั้งหมดทุกส่วนผสมก๊าซปกคลุมได้ดังในตารางที่ 4.1 ถึง 4.3 แนวโน้ม พบว่าที่ความเร็วเชื่อม 6 และ 7 มิลลิเมตร/วินาที มักจะเกิดข้อบกพร่องแบบรูพรุน ที่ความเร็วเชื่อม สูงปริมาณความร้อนเชื่อม (Heat input) ต่ำ อัตราการแข็งตัวและเย็นตัวเร็ว [24] ส่งผลให้ฟอง ก๊าซไฮโดรเจนที่ออกมาจากน้ำโลหะไม่สามารถหนีออกจากเนื้อเชื่อมได้ทันก่อนการแข็งตัวทั้งหมด ฟองก๊าซจึงกลายเป็นรูพรุน ที่ปริมาณก๊าซไฮโดรเจนสูง 10 เปอร์เซ็นต์ ดังตารางที่ 4.3 พบว่าที่ ความเร็วเชื่อม 2 มิลลิเมตรต่อวินาที เกิดข้อบกพร่องแบบ Incompletely filled groove, Concavity และ Excessive penetration เพราะปริมาณความร้อนเชื่อมสูงมาก เกิดการหลอม ละลายเนื้อโลหะมาก อัตราการแข็งตัวและเย็นตัวต่ำ แรงโน้มถ่วงทำให้โลหะเหลวเคลื่อนตัวไม่อยู่ ในบ่อหลอมเหลวจึงเกิดเป็นข้อบกพร่อง

ตารางที่ 4.1 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อข้อบกพร่องของโลหะเชื่อม เมื่อผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์

ความเร็วเชื่อม			ข้อบกพร่อง		
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	Х	+			
3		0	1	Х	
4	<u>5 90 6</u>	1905	91 61	ากร	20
5	0 710	0110	NO		d.
6	Х	+	0		0.7
800.000	X	9199	20	IN RIC	າລັຍ

หมายเหตุ X รูพรุน (porosity) + Lack of fusion ullet Incompletely filled groove st Excessive Penetration \Diamond Concavity abla Undercut

ตารางที่	4.2	ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อข้อบกพร่อง
		ของโลหะเชื่อมเมื่อผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์

ความเร็วเชื่อม		0.00	ข้อบกพร่อง		
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2					
3					
4		111			
5	X				
6	X				
7	X	a			

หมายเหตุ X รูพรุน (porosity) + Lack of fusion • Incompletely filled groove * Excessive Penetration 🛇 Concavity abla Undercut

ตารางที่ 4.3 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อข้อบกพร่อง ของโลหะเชื่อมเมื่อผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์

ความเร็วเชื่อม		No.	ข้อ <mark>บกพร่อง</mark>		
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	•*(>	•*◊	• *◊	•*◊	• *◊
3		Х		0	
4				5	
5					
6	Х	∇	+		
7		0	1		

หมายเหตุ X รูพรุน (porosity) + Lack of fusion • Incompletely filled groove * Excessive Penetration 🛇 Concavity abla Undercut

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก้าซไนโตรเจนในก้าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม ก้าซไฮโดรเจนต่อรูปร่างของรอยเชื่อม

รูปที่ 4.2 แสดงผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อรูปร่างของรอยเชื่อม ปรากฏว่าก๊าซไนโตรเจนไม่มีผลต่อ รูปร่างของรอยเชื่อม แต่การเพิ่มความเร็วเชื่อมทำให้ปริมาณเนื้อโลหะเชื่อมลดลง เพราะปริมาณ ความร้อนเชื่อมที่ใช้สำหรับการหลอมละลายเนื้อโลหะเชื่อมที่ความเร็วเชื่อมสูงมีปริมาณลดลง

รูปที่ 4.2 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อรูปร่างรอยเชื่อม

รูปที่ 4.3 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อรอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.4 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.5 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก้าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสม ก๊าซไฮโ<mark>ดร</mark>เจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อรูปร่างของรอยเชื่อม ปรากฏว่าก๊าซไนโตรเจนไม่มีผลต่อรอยซึมลึก ความกว้าง และอัตราส่วน รอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม เนื่องจากก๊าซไฮโดรเจนมีค่าสัมประสิทธิ์การนำ ความร้อนมากกว่าก๊าซไนโตรเจน ทำให้มีอิทธิพลต่อรูปร่างของรอยเชื่อมมากกว่าก๊าซไนโตรเจน ตามที่แสดงในภาคผนวก ค แต่ความเร็วเชื่อมที่เพิ่มขึ้นทำให้รอยซึมลึก ความกว้าง และอัตราส่วน รอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมลดลง โดยพิจารณาที่การเปลี่ยนแปลงความเร็วเชื่อม จาก 2 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อวินาที และที่ก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน พบว่ารอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อมลดลงจาก 4.64 ถึง 1.52 ตามรูปที่ 4.3 ความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมลดลงจาก 10.16 ถึง 7.05 มิลลิเมตร ตามรูปที่ 4.4 และอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมลดลงจาก 0.46 ถึง 0.18 ตามรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.8 แสดงผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม พบว่า ที่ความเร็วเชื่อม 2 และ 3 มิลลิเมตรต่อวินาที มีอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างสูงกว่า อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างที่ความเร็วเชื่อมอื่น ที่ความเร็วเชื่อมนี้ พบว่า รูปร่างของ รอยเชื่อมมีความลึกและแคบ เพราะทิศทางของความร้อนเคลื่อนที่จากขอบด้านนอกมาสู่ แกนกลางของรอยเชื่อม ทำให้ Marangoni force มีแนวโน้มเป็นบวก แต่ที่ความเร็วเชื่อม 4 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อนาที รูปร่างของรอยเชื่อมเปลี่ยนเป็นตื้นและกว้าง เพราะทิศทางของความร้อน เคลื่อนที่จากแกนกลางมาสู่ขอบด้านนอกของรอยเชื่อม ทำให้ Marangoni force มีแนวโน้มเป็นลบ ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ Shanping Lu และคณะ [11,25-28] ได้รายงาน ผลการทดลองว่า เมื่อความเร็วเชื่อมสูงขึ้นทำให้อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของรอยเชื่อม ลดลง ที่ความเร็วเชื่อม 5, 6 และ 7 มิลลิเมตรต่อวินาที อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของ รอยเชื่อมเริ่มคงที่

4.3 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก้าซไฮโดรเจนในก้าซปกคลุมอาร์กอนต่อรูปร่าง ของรอยเชื่อม

รูปที่ 4.6 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อรูปร่าง รอยเชื่อม

รูปที่ 4.6 แสดงรูปร่างของเนื้อโลหะเชื่อมเมื่อผสมก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน เนื้อโลหะเชื่อมและรอยซึมลึกเพิ่มขึ้นเนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์การนำความร้อนของ ก๊าซไฮโดรเจนสูง จึงทำให้ความร้อนเข้าสู่เนื้อโลหะมากและการหลอมละลายของโลหะเหลว ในขณะเชื่อมจึงเพิ่มขึ้น ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับผลของ Ahmet Durgutlu [20] ทดลองเชื่อม เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 316L ด้วยการผสมก๊าซไฮโดรเจน 1.5 และ 5 เปอร์เซ็นต์ ใน ก๊าซปกคลุมอาร์กอน และ Janez Tušek [19] ที่ทดลองเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ 18-8 ด้วยการผสมก๊าซไฮโดรเจน 0.5, 1, 5, 10 และ 20 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน แต่เมื่อ ความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้น ปรากกฏว่าปริมาตรของเนื้อโลหะเชื่อมลดลงในทุกก๊าซปกคลุม เนื่องจาก ปริมาณความร้อนที่ใช้สำหรับการหลอมละลายเนื้อโลหะเชื่อมที่ความเร็วเชื่อมสูงน้อยกว่า ที่ความเร็วเชื่อมต่ำ

รูปที่ 4.7 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อรอยซึมลึก ของเนื้อโลหะเชื่อม

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.8 ผลของความเร็วเชื<mark>่อมแล</mark>ะปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อความกว้าง ของเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.9 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่ออัตราส่วน รอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

จากผลการทดลอง เมื่อผสมก๊าซไฮโดรเจน 1, 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุม อาร์กอนที่ความเร็วเชื่อม 2 มิลลิเมตรต่อวินาที พบว่าผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณ ก๊าซไฮโดรเจน ในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อรอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม มีรอยซึมลึกเพิ่มขึ้นอย่าง ขัดเจน โดยสังเกตค่าการวัดรอยซึมลึกที่เพิ่มจาก 2.94, 4.81 และ 8.54 มิลลิเมตร ตามรูปที่ 4.7 รูปที่ 4.8 แสดงผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อความ กว้างของเนื้อโลหะเชื่อม จะเห็นว่าความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มจาก 8.40, 9.25 และ 10.00 มิลลิเมตร เมื่อนำรอยซึมลึกและความกว้างทำเป็นอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้าง พบว่า อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้นจาก 0.35, 0.52 และ 0.85 ตามลำดับ ดังรูปที่ 4.9 ซึ่งแสดงผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุม อาร์กอนต่ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

เมื่อเปลี่ยนแปลงความเร็วเชื่อมจาก 2 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อวินาที พบว่ารอยซึมลึกของ เนื้อโลหะเชื่อมจะลดลงเมื่อความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาในรูปที่ 4.2 เมื่อใช้ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน พบว่ารอยซึมลึกลดลงจาก 4.81 ถึง 1.52 มิลลิเมตร ในรูปที่ 4.3 พบว่าความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมลดลงจาก 9.25 ถึง 6.88 มิลลิเมตร และอัตราส่วน รอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมลดลงจาก 0.52 ถึง 0.22 ดังแสดงในรูปที่ 4.9

เมื่อใช้ก๊าซไฮโดรเจน 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ความเร็วเชื่อม 3 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อวินาที พบว่าอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมเริ่มคงที่ ตามรูปที่ 4.9

4.4 ผลของก้าซไนโตรเจนและก้าซไฮโดรเจนในก้าซปกคลุมอาร์กอน ต่อปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์ของเนื้อโลหะเชื่อม

ร**ูปที่ 4.10** ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.10 แสดงผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม จะเห็นว่าปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม เพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน พิจารณาที่ความเร็วเชื่อม 3 มิลลิเมตรต่อวินาที เมื่อใช้ก๊าซไฮโดรเจน 1, 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์เพิ่มขึ้นจาก 5.39, 6.34 และ 6.50 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เนื่องจากว่า ก๊าซไฮโดรเจนมีค่าสัมประสิทธิ์การนำความร้อนสูง ทำให้ปริมาณความร้อนเชื่อมสูง ส่งผลให้ อัตราการเย็นตัวของบ่อน้ำโลหะเชื่อมต่ำ ทำให้นิวเคลียสของเดลตา-เฟร์ไรต์สามารถเกิดได้มาก เพราะปริมาณความร้อนในบ่อน้ำโลหะเชื่อมสูง แต่ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์สามารถเกิดได้มาก เพราะปริมาณความร้อนในบ่อน้ำโลหะเชื่อมสูง แต่ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมจะ ลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อความเร็วเชื่อม 2 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อนาที ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ลดลงจาก 6.59 ถึง 5.21 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เนื่องจากมีปริมาณความร้อนเชื่อมในบ่อน้ำโลหะที่ความเร็ว เชื่อมสูงลดลง ทำให้อัตราการเย็นตัวของบ่อน้ำโลหะเชื่อมสูง ส่งผลให้นิวเคลียสของ เดลตา-เฟร์ไรต์สามารถเกิดได้น้อยกว่าที่ความเร็วเชื่อมต่ำ ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ N. Suutala [24] พบว่าเมื่อความเร็วเชื่อมสูงขึ้นเดลตา-เฟร์ไรต์ลดลง เพราะอัตราการเย็นตัว สงขึ้น

รูปที่ 4.11 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสม ก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.12 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสม ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.13 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสม ก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม

รูปที่ 4.11 แสดงผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม ปรากฏว่า ปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ดังที่ ความเร็วเชื่อม 3 มิลลิเมตรต่อวินาที การเพิ่มไนโตรเจน 0 ถึง 4 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์ลดลงจาก 5.39 ถึง 2.65 เปอร์เซ็นต์ ผลการทดลองเหมือนกับรูปที่ 4.12 และ 4.13 ที่เพิ่มก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนเป็น 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากไนโตรเจนเป็นธาตุ ที่ทำให้ออสเทไนต์เสถียรภาพ ผลการทดลองสอดล้องกับงานวิจัยของ R.K Okagawa กับคณะ [5] และอื่นๆ [6-8,13,18,29] พบว่าเมื่อปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนสูงขึ้นปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์จะลดลง

เมื่อความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้น ค่าปริมาณของเดลตา-เฟร์ไรต์ลดลง ดังแสดงในรูปที่ 4.11 ที่แสดงผลของความเร็วเชื่อมและใช้ก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ผสมก๊าซปกคลุมอาร์กอนไม่ผสม ก๊าซไนโตรเจน จะเห็นว่าปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ ลดลงจาก 5.52 ถึง 3.98 ในช่วงความเร็วเชื่อม 2 ถึง 7 มิลลิเมตรต่อวินาที ตามลำดับ ผลการทดลองนี้ให้ผลเช่นเดียวกันกับการผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ตามที่แสดงในรูปที่ 4.12 และ 4.13 ตามลำดับ เนื่องจากความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณความร้อนเชื่อม (Heat input) ในเนื้อโลหะเชื่อม ลดลง ส่งผลให้อัตราการเย็นตัว (Cooling rate) สูง จึงมีช่วงเวลาในการเกิดเดลตา-เฟร์ไรต์ลดลง ผลการทดลองสอดคล้องกับผลการศึกษาของ N.Suutala [24] รายงานว่าเมื่อเพิ่มความเร็วเชื่อม ในการเชื่อม ทำให้ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ลดลง

จากผลการทดลองได้พบข้อมูลเพิ่มขึ้นคือในรูปที่ 4.12 และ 4.13 พบว่าปริมาณ ก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์มีผลต่อปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมน้อยกว่าที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ (รูปที่ 4.11) แสดงว่า ปริมาณความร้อนเชื่อม (Heat input) ที่ได้จากก๊าซไฮโดรเจนมีอิทธิพลต่อการเกิดเดลตา-เฟร์ไรต์ ในเนื้อโลหะเชื่อมมากกว่าอิทธิพลของก๊าซไนโตรเจนต่อความเสถียรภาพของออสเทไนต์

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.14 ผลของปริมาณก๊าซไฮโดรเจน<mark>และค</mark>วามเร็วต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม ที่ใช้ก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน

รูปที่ 4.14 แสดงผลของปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสมก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์และความเร็วเชื่อมต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม พบว่าเมื่อผสมก๊าซ ไฮโดรเจนจาก 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ในก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสมก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ที่ทุก ความเร็วปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์เริ่มคงที่

4.5 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนและก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อปริมาณ เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมและขนาดเกรนออสเทไนด์

รูปที่ 4.15 แสดงผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อการกระจายตัว เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม จะเห็นว่าปริมาตรเดลตา-เฟร์ไรต์ลดลงเมื่อใช้ ก๊าซไนโตรเจนจาก 0, 2 และ 4 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ตามรูปที่ 4.15ก, ข และ ค ตามลำดับ

ผลของปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อการกระจายตัวเดลตา-เฟร์ไรต์ใน เนื้อโลหะเชื่อม แสดงในรูปที่ 4.16 จะเห็นว่าเมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนสูงขึ้นถึง 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์มีแนวโน้มลดลง มีการกระจายตัวตาม ขอบเกรนคล้ายกัน และขนาดเกรนของเนื้อโลหะเชื่อมโตขึ้น เนื่องจากก๊าซไฮโดรเจนมีค่านำความ ร้อนสูง ทำให้ปริมาณความร้อนเชื่อม (Heat input) สูง เป็นสาเหตุให้ช่วงเวลาในการแข็งตัวของ โลหะนานมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงจากเดลตา-เฟร์ไรต์เป็นออสเทไนต์มากขึ้น ขนาดเกรน ออสเทไนต์โตขึ้น จำนวนขอบเกรนที่โครงสร้างเดลตา-เฟร์ไรต์อยู่ลดลง ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์จึง ลดลง ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ahmet [20] ที่พบว่าการผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ในก๊าซปกคลุมอาร์ก<mark>อน เกรนมีขนาดโตกว่าที่มี</mark>ก๊าซไฮโดรเจนผสมปริมาณต่ำกว่า

รูปที่ 4.16 ผลของก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะ เชื่อมและขนาดเกรนออสเทไนต์ ที่ความเร็วเชื่อม 3 มิลลิเมตรต่อวินาที

รูปที่ 4.17 ผลของป<mark>ริ</mark>มาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อปริมาณไนโตรเจนใน เนื้อโลหะเชื่อ<mark>ม</mark> เมื่อผสมก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ที่ความเร็วเชื่อม 3 มิลลิเมตรต่อ วินาที

รูปที่ 4.18 เปรียบเทียบปริมาณการละลายในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมของงานวิจัยนี้กับ J.F Lancaster [14]

รูปที่ 4.19 ผลของความเร็วเชื่อมต่อปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม ที่ใช้ก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ แล<mark>ะ</mark>ก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน

จากผลการทดลองเมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ สูงขึ้น ปริมาณไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมลดลง ดังในรูปที่ 4.17 เมื่อพิจารณา ปริมาณการละลายในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมกับปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซนต์ ตามรูปที่ 4.18 พบว่าปริมาณการละลายเพิ่มขึ้น คือจาก 0.057 เปอร์เซ็นต์ เป็น 0.074 เปอร์เซ็นต์ ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ T. Ogawa กับคณะ [7] และ M. Du TOIT กับคณะ [31] คือ เมื่อเพิ่มปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน เพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น ดูเหมือนว่าผลการทดลองในรูปที่ 4.18 เป็นไป ตามตามกฏของ Sievert แม้ว่าการละลายจะไม่เป็น ณ สมดุล เปรียบเทียบกับการละลายของ ในโตรเจนในเหล็กกล้าคาร์บอน (J.F. Lancaster [30]) พบว่าเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์สามารถ ละลายไนโตรเจนได้สูงกว่า

ผลการเพิ่มความเร็วในการเชื่อมตามรูปที่ 4.19 พบว่า ปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 0.069 เปอร์เซ็นต์ เป็น 0.073 เปอร์เซ็นต์ เมื่อความเร็วเชื่อมเปลี่ยนจาก 2 มิลลิเมตรต่อวินาที ถึง 7 มิลลิเมตรต่อวินาที อาจกล่าวได้ว่าการละลายของไนโตรเจนในเนื้อโลหะ เชื่อม ไม่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงความเร็ว ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ Insu Woo และ Yasushi Kikuchi [18] ที่กล่าวว่าความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้นมีผลต่อรูปร่างของเนื้อ โลหะเชื่อมเท่านั้น แม้ว่าจะมีการเพิ่มปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม

4.7 การเปรียบเทียบผลทดลองกับงานวิจัยอื่น

เมื่อนำผลจากข้อ 4.6 เปรียบเทียบกับผลงานวิจัยอื่น ตามรูปที่ 4.20 จะพบความแตกต่าง ดังนี้คือ เปรียบเทียบกับการทดลองของเอกรัตน์ [2] เชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 316L ที่ตำแหน่ง 6 นาฬิกา พบว่าปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม มากกว่าการทดลองนี้เล็กน้อย แต่ แนวโน้มและความชันของกราฟการละลายในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมคล้ายกัน เนื่องจากในการ ทดลองนี้ใช้ก๊าซไฮโดรเจนที่เป็นก๊าซในกลุ่มรีดิวซ์ ผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ส่งผลให้ไนโตรเจน สามารถละลายในโลหะเหลวได้น้อยตามรายงานทบทวนผลงานวิจัยโดย Insu Woo [18] และ เอกสารงานเชื่อมโดย J.F. Lancaster [30]

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดลองของ M. Du TOIT [31] ตามที่แสดงในรูปที่ 4.20 ทดลอง เชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 310 ที่มีไนโตรเจน 0.002 เปอร์เซ็นต์ (VFB 237) และ ในโตรเจน 0.280 เปอร์เซ็นต์ (VFB 241) ด้วยก๊าซไนโตรเจนผสมในก๊าซปกคลุมอาร์กอน พบว่า ในโตรเจนสามารถละลายในเนื้อโลหะเชื่อมได้มากกว่างานวิจัยนี้และงานวิจัยของเอกรัตน์ นอกจากนี้ได้ทดลองเชื่อมด้วยก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซออกซิเจน 2 เปอร์เซ็นต์ (VFB 237+2%O₂ และ VFB 241+2%O₂) ปรากฏว่าไนโตรเจนสามารถละลายในเนื้อ โลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 310 ได้มากว่าก๊าซปกคลุมอื่น เนื่องจากธาตุที่ผสมใน เหล็ก เช่น โครเมียม ซิลิคอน และแมงกานีส ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนเป็นโครเมียมออกไซด์ ซิลิคอนออกไซด์ และแมงกานีสออกไซด์ ปกคลุมที่ผิวบ่อโลหะเหลวไนโตรเจนจึงถูกกักเก็บในเนื้อ โลหะเชื่อมได้มาก

รูปที่ 4.20 ปริมาณไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เปรียบเทียบกับ งานวิจัยอื่น

จากการเปรียบเทียบผลการละลายไนโตรเจนในในเนื้อโลหะเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิม ออสเทไนต์ อาจสามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มก๊าซแอ๊กทิฟ เช่น ก๊าซออกซิเจน ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ช่วยให้ไนโตรเจนสามารถละลายในเนื้อโลหะเชื่อมได้สูงกว่า กลุ่มก๊าซรีดิวซิง เช่น ก๊าซไฮโดรเจน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการทุดลองและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

ผลการทดลองเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทในต์ 316L ด้วยวิธีเชื่อมทิกพัลส์ โดยผสม ก๊าซในโตรเจนและก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ด้วยความเร็วเชื่อม 2-7 มิลลิเมตรต่อ วินาที สามารถสรุปผลการทดลองได้ดังนี้

5.1.1 การใช้ก๊าซปกคลุมอาร์กอนผสมก๊าซไฮโดรเจน ที่ความเร็วเชื่อม 6 และ 7 มิลลิเมตรต่อ วินาที มีแนวโน้มเกิดข้อบกพร่องแบบรูพรุนขึ้น แต่เมื่อใช้ก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ ที่ความเร็วเชื่อม 2 มิลลิเมตรต่อวินาที พบรอยบกพร่องแบบ Incompletely filled groove, Excessive penetration และ Root concavity

5.1.2 ก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน ไม่มีผลต่อ รอยซึมลึก ความกว้าง และอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

5.1.3 เมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนเพิ่มขึ้น รอยซึมลึก ความกว้าง และอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมสูงขึ้น แต่ที่ปริมาณก๊าซ ไฮโดรเจน 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน และความเร็วเชื่อมมากกว่า 3 มิลลิเมตร ต่อวินาที อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อมมีแนวโน้มคงที่

5.1.4 ความเร็วเชื่อมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รอยซึมลึก ความกว้าง และอัตราส่วนรอยซึมลึกต่อ ความกว้างลดลง แต่ที่ความเร็วเชื่อม 5, 6 และ 7 มิลลิเมตรต่อวินาที อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความ กว้างของเนื้อโลหะเชื่อมเริ่มคงที่

5.1.5 เมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนเพิ่มขึ้นจาก 1 ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น แต่เมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนเพิ่มขึ้นจาก 5 ถึง10 เปอร์เซ็นต์ในก๊าซปกคลุมอาร์กอนปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมมีแนวโน้มคงที่

5.1.6 เมื่อปริมาณก๊าซไนโตรเจนเพิ่มขึ้นจาก 1 ถึง 4 เปอร์เซ็นต์ ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมลดลง

5.1.7 การใช้ก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 และ 10 เปอร์เซ็นต์ มีผลต่อการลดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมน้อยกว่าการใช้ก๊าซไนโตรเจนใน ก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ 5.1.8 เมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่เพิ่มขึ้น ขนาดเกรนออสเทไนต์โตขึ้น เนื่องจากปริมาณความร้อนเชื่อมสูง

5.1.9 เมื่อปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณไนโตรเจนใน เนื้อโลหะเชื่อมลดลง

5.1.10 เมื่อปริมาณก๊าซไนโตรเจนเพิ่มขึ้นจาก 1 ถึง 4 เปอร์เซ็นต์ในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ปริมาณไนโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อมเพิ่มขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการทดลองเชื่อมเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 316L ด้วยวิธีเชื่อมทิกพัลส์ โดยการใช้ก๊าซไฮโดรเจนและก๊าซไนโตรเจนผสมก๊าซปกคลุมอาร์กอน คาดว่าสามารถนำไปใช้เป็น ข้อมูลเบื้องต้นในการเชื่อมเหล็กล้าไร้สนิมออสเทไนต์และเหล็กกล้าไร้สนิมชนิดอื่นๆ ในอุตสาหกรรมได้ เนื่องจากการทดลองนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น จึงยังต้องการการทดลอง เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้แก่

5.2.1 การศึกษาผ<mark>ล</mark>การ<mark>เปลี่ยนแปลงอัตราการไหลของก๊าซปก</mark>คลุม ต่อโครงสร้างจุลภาค และ ข้อบกพร่องของเนื้อโ<mark>ลหะเชื่อ</mark>ม

5.2.2 การศึกษาผ<mark>ลข</mark>องก๊าซไฮโดรเจนและก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ตำแหน่ง การเชื่อมอื่น เช่น ตำแหน่ง 9 และ 12 นาฬิกา เป็นต้น

5.2.3 การศึกษาลักษณ<mark>ะเดียวกันโดยใช้เหล็กกล้าไร้สนิมเกร</mark>ดอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- [1]ประสงค์ ชะอุ่มใบ. ผลของพารามิเตอร์ในการเชื่อมทิกพัลส์และส่วนผสมของก๊าซปกคลุมต่อ ลักษณะการเกิดรอยเชื่อมและโครงสร้างจุลภาคของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์เกรด <u>304L ในลักษณะการเชื่อมที่แตกต่างกัน</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชา วิศวกรรมโลหการ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. 2539.
- [2] เอกรัตน์ ไวยนิตย์. อิทธิพลของตัวแปรในการเชื่อมทิกพัลส์และส่วนผสมของแก๊สปกคลุมต่อ ลักษณะการเกิดรอยเชื่อม และโครงสร้างจุลภาคของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์เกรด 316L ในตำแหน่งการเชื่อม 6, 8, 9, 10 และ 12 นาฬิกา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542.
- [3] ASM Specialty Handbook, Stainless Steels. edited by Davis, J.R. 1994.
- [4] Brooks, J.A., Thompson, A. W., And Williams, J.C. A Fundamentals Study of the Beneficial Effects of Delta Ferrite in Reducing Weld Cracking. <u>Welding</u> <u>Research Supplement</u>. (March 1984): 71s-83s.
- [5] Okagawa, R.K., Dixon, R.D., and Olson, D.L. The Influence of Nitrogen from Welding on Stainless Steel Weld Metal Microstructures. <u>Welding Research Supplement</u>. (August 1983): 204s-208s.
- [6] Ogawa, T., Suzuki, K., and Zaizen, T., The weld ability of Nitrogen-Containing Austenitic Stainless Steel: Part II-Porosity, Cracking and Creep Properties. <u>Welding Research Supplement</u>. (July 1984): 213s-223s.
- [7] Ogawa, T., and Koseki, T., Weld ability of Newly Developed Austenitic Alloys for Cryogenic Service: Part II High-Nitrogen Stainless Steel Weld Metal. <u>Welding</u> <u>Research Supplement</u>. (January 1988): 8s-17s.
- [8] Phakpeetinan, P., Sornsuwit, N., Chandra-ambhorn, S., Lothongkum, G., Effects of TIG Pulse Welding Parameters and Nitrogen Gas Mixed in Argon Shielding Gas on Weld Bead Formation and Microstructure of Weld Metals of AISI 304L Stainless Steels at the 10-h Welding Position. <u>86th AWS Annual Convention in Dallas, Texas,</u> USA. (April 26-28), 2005.

- [9] Cornu, J., <u>Advanced Welding Systems : TIG and related processes</u>. Translated to English by Weston, J. Berlin: JFS (Publications), 1988.
- [10] Du Toit, M., and Pistorius., Nitrogen Control During Autogenous Arc Welding of Stainless Steel — Part 1: Experimental Observations. <u>Welding Research</u> <u>Supplement</u> (Augest 2003): 219s-224s.
- [11] Shanping, Lu., Hidetoshi, Fujii., and Kiyoshi, Nogi., Influence of welding parameters and shielding gas composition on GTA weld shape. <u>ISIJ International, Volume</u> <u>45, No. 1, 2005: 66-70.</u>
- [12] Hull, F.C., Effect of Delta ferrite on the Hot Cracking of Stainless Steel. <u>Welding</u> <u>Research Supplement</u>. (September 1967): 399s-408s.
- [13] Lothongkum, G., Chaumbai, P., Bhandhubanyong, P., TIG pulse welding of 304L austenitic stainless steel in flat, vertical and overhead positions. <u>Journal of</u> <u>Materials Processing Technology</u> [online]. 1999. Available from: http://www.sciencedirect.com.
- [14] Gas Tungsten Arc Welding. <u>Metals Handbook 9th edition, Volume 6: Welding,</u> <u>Brazing and Soldering</u>. pp 182-213.
- [15] คะเนย์ วรรณโท. การอบซุบเหล็กกล้าด้วยความร้อนบทบาทของงานเชื่อมโลหะที่มีต่อการอบ ชุบโลหะ. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและ โลหะการ, 2533.
- [16] Kim, W.-H., Na, S.-J., Heat and Fluid in Pulsed Current GTA weld pool. <u>International</u> <u>Journal of Heat and Mass Transfer 41</u>. (1998) pp 3213-3227.
- [17] Kujanpaa, V.P., Weld defects in Austenitic Stainless Steel sheets : Effect of Welding Parameters. <u>Welding Journal 62</u>. (February 1983): 45s-52s.
- [18] Insu Woo and Yasushi Kikuchi, Weldability of High Nitrogen Stainless Steel. <u>ISIJ</u> <u>International, Volume 42,</u> No. 12, (2002): 1334-1343.
- [19] Janez Tušek., Experimental Investigation of Gas Tungsten Arc Welding and Comparison with Theoretical Predictions. <u>IEEE Transactions on Plasma</u> <u>Science, Vol. 28</u>, No.5, (October 2000): 1688-1693.
- [20] Ahmet Durgutlu., Experimental Investigation of the Effect of Hydrogen in Argon as a Shielding Gas on TIG Welding of Austenitic Stainless Steel. <u>Materials and</u> <u>Design 25</u> [online] 2004. Available from: http:// www.sciencedirect.com.

- [21] Shankar, V., Gill, T.P.S., Mannan S.L., and Sundaresan, S., Effect of Nitrogen Addition on Microstructure and Fusion Zone Cracking in Type 316L Stainless Steel Weld Metals. <u>Materials Science and Engineering A343</u> (2003): 170-181.
- [22] Delong, W.T., Ostrom, G. A., and Szumachowski, E.R., Measurement and Calculation of Ferrite In Stainless- Steel Weld Metal. <u>Welding Research</u> <u>Supplement</u>. (November 1956): 521s-528s.
- [23] Deutches Institut für Normung e.V., quality and testing, 3th edition. <u>DIN Handbook</u>
 <u>8 : Welding 1 Standard dealing with filler metal, manufacture</u>. pp 154-178. Beuth Verlag, Germany: 1991.
- [24] Suutala, N., Effect of Solidification Conditions on the Solidification Mode in Austenitic Stainless Steels. <u>Metallurgical Transaction A, Volume 14A</u>. (February 1983): 191-197.
- [25] Shanping, Lu., Hidetoshi, Fujii., and Kiyoshi, Nogi., Marangoni convection and weld shape variations in Ar-O₂ and Ar-CO₂ shielded GTA welding. <u>Materials science</u> <u>and engineering A 380</u>. (2004): 290-297.
- [26] Shanping, Lu., Hidetoshi, Fujii., Kiyoshi, Nogi., Sensitivity of Marangoni convection and weld shape variations to welding parameters in O₂-Ar shielded GTA welding. <u>Scripta Materialia 51</u>. [online] 2004, Available from: http;// www.sciencedirect.com
- [27] Shanping, Lu., Hidetoshi, Fujii., and Kiyoshi, Nogi., Marangoni convection in weld pool in CO₂-Ar shielded gas thermal arc welding. <u>Metallurgical and Materials</u> <u>Transactions A, Volume 35A</u>. (September 2004): 2861-2867.
- [28] Shanping, Lu., Hidetoshi, Fujii., Kiyoshi, Nogi., Effects of CO2 shielding gas additions and welding speed on GTA weld shape. <u>Journal of Materials Science</u> <u>40</u>. (2005): 2481-2485.
- [29] Lothongkum, G., Viyanit, E., Bhandhubanyong, P., Study on the Effects of Pulsed TIG Welding Parameters on Delta-Ferrite Content, Shape Factor and Bead Quality in Orbital Welding of AISI 316L Stainless Steel Plate. <u>Journal of</u> <u>Materials Processing Technology 110</u> [online] 2001, Available from: http:// www.sciencedirect.com.

- [30] Lancaster, J.F., <u>Welding Metallurgy, 6th Edition</u>, Chapman & Hall: Cambridge, U.K., 1999.
- [31] Du Toit, M., and Pistorius., The Influence of Oxygen on the Nitrogen Content of Autogenous Stainless Steel Arc Welds. <u>Welding Research Supplement</u>. (Augest 2007): 222s-230s.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คุณสมบัติของก๊าซ<mark>ปกคลุม</mark>ที่ใช้สำหรับการเชื่อมทิก

ก๊าซ	<mark>ความนำค</mark> วามร้อน	<mark>ศักย์การเกิดไ</mark> อออน	ความหนาแน่น	
	X10 ³ (W/m K)	(eV)	(kg/m ³)	
อาร์กอน	45.9	15.75	1.784	
ฮีเลียม	354.0	24.85	0.178	
ไฮโดรเจ <mark>น</mark>	448.0	13.59	0.083	
ในโตรเจน	64.7	14.54	1.161	
ออกซิเจน	71.0	13.61	1.326	
คาร์บอนไดออก <mark>ไซด์</mark>	58.2	14.00	1.977	

ตารางที่ ก.1 คุณสมบัติของก๊าซปกคลุมที่ใช้สำหรับการเชื่อมทิก [2,19]

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร**ูปที่ ข.2** ความสัมพันธ์ปริมาณก๊าซไฮโครเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนกับสเกลมาโนมิเตอร์ F3 ภาคผนวก ข (ต่อ)

เพื่อการปรับตั้งสัดส่วนข<mark>องก๊าซปกกลุมให้ถูกต้อง</mark> ในการทดลองนี้ได้ตรวจสอบสัดส่วน การผสมก๊าซ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบอัตราการไหลของก๊าซที่ควบคุมค้วยมาโนมิเตอร์ โดยใช้เทคนิกการวัดอัตรา การไหลด้วยฟองสบู่ทดสอบที่อุณหภูมิห้อง (ประมาณ 30° C)

2. ปรับสัคส่วนก๊าซด้วยมาโนมิเตอร์ตามสัคส่วนที่ต้องการในการทดลอง

3. นำสัดส่วนก๊าซที่ผสมตามข้อ 2 มาทคสอบสัดส่วนก๊าซด้วยเทกนิกก๊าซโครมาโตกราฟฟี (Gas Chromatography; GC) ซึ่งมีกราฟมาตรฐาน ดังรูปที่ ข.1

นำสัดส่วนก๊าซที่ได้จากเทคนิคก๊าซโครมาโตกราฟฟีมาสร้างกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง
 ปริมาณก๊าซไฮโครเจนที่ผสมก๊าซปกคลุมอาร์กอนกับสเกลมาโนมิเตอร์ ตามรูปที่ ง.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบรอยเชื่อมด้วยการฉายรังสีเอ็กซ์

Report No : 1/6	Place : Siwa Testing Inspection & Consulting Co., LTD
Date : March 11, 2009	Standard : DIN 8563 BS
Source of Radiation : X-Ray 110 kV	Material : AISI 316L
Film : Kodak-AA 14"X17"	Thickness : 6 mm.

Report No : 2/6	Place : Siwa Testing Inspection & Consulting Co., LTD
Date : March 11, 2009	Standard : DIN 8563 BS
Source of Radiation : X-Ray 110 kV	Material : AISI 316L
Film : Kodak-AA 14"X17"	Thickness : 6 mm.

Report No : 3/6	Place : Siwa Testing Inspection & Consulting Co., LTD
Date : March 11, 2009	Standard : DIN 8563 BS
Source of Radiation : X-Ray 110 kV	Material : AISI 316L
Film : Kodak-AA 14"X17"	Thickness : 6 mm.

Report No : 4/6	Place : Siwa Testing Inspection & Consulting Co., LTD
Date : March 11, 2009	Standard : DIN 8563 BS
Source of Radiation : X-Ray 110 kV	Material : AISI 316L
Film : Kodak-AA 14"X17"	Thickness : 6 mm.

Report No : 5/6	Place : Siwa Testing Inspection & Consulting Co., LTD
Date : March 11, 2009	Standard : DIN 8563 BS
Source of Radiation : X-Ray 110 kV	Material : AISI 316L
Film : Kodak-AA 14"X17"	Thickness : 6 mm.

Report No : 6/6	Place : Siwa Testing Inspection & Consulting Co., LTD
Date : March 11, 2009	Standard : DIN 8563 BS
Source of Radiation : X-Ray 110 kV	Material : AISI 316L
Film : Kodak-AA 14"X17"	Thickness : 6 mm.

ภาคผนวก ง

รอยซึมลึก ความกว้าง และ อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของ รอยเชื่อมเหล็กกล<mark>้าไร้สนิ</mark>มออสเทไนต์ เกรด 316L

ตารางที่ ง.1 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อรอยซึม ลึกของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	รอยซึมลึก (มม.)				
(มม./วินาที)	1%H ₂ -Ar	10%H ₂ -Ar			
2	2.94	4.81	8.54		
3	1.86	2.61	3.22		
4	1.52	2.30	2.71		
5	1.28	1.79	2.27		
6	1.25	1.72	2.00		
7	1.05	1.52	1.86		

ตารางที่ ง.2 ผลของความเร็วเชื่<mark>อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจน</mark>ในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อความ กว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	ความกว้าง (มม.)				
(มม./วินาที)	1%H ₂ -Ar	5%H ₂ -Ar	10%H ₂ -Ar		
2	8.40	9.25	10.00		
3	7.69	8.50	8.74		
4	7.22	7.86	8.40		
5	6.84	7.38	7.79		
6	6.47	6.71	7.45		
7	6.20	6.88	7.28		

งหาลงกรณมหาวทยาลเ

ตารางที่ ง.3 ผลของความเร็วเชื่อมและปริมาณก๊าซไฮโดรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อ อัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	อัต<mark>ราส่วนรอย</mark>ซึมลึกต่อความกว้าง				
(มม./วินาที)	1%H ₂ -Ar	5%H ₂ -Ar	10%H ₂ -Ar		
2	0.35	0.52	0.85		
3	0.24	0.31	0.37		
4	0.21	0.29	0.32		
5	0.19	0.24	0.29		
6	0.19	0.26	0.27		
7	0.17	0.22	0.26		

ตารางที่ ง.4 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ <mark>ต่</mark>อรอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	รอยซึมลึก (มม.)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	2.94	2.88	2.90	3.12	2.91
3	1.86	1.89	1.83	1.93	1.96
4	1.52	1.93	1.59	1.52	1.52
5	1.28	1.32	1.32	1.35	1.38
6	1.25	1.18	1.18	1.18	1.11
6 7 0 4	1.05	0.94	1.01	0.91	1.05
L N D	0 11	1110	ND	111	0

ตารางที่ ง.5 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	ความกว้าง (มม.)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	8.40	8.98	9.01	9.25	9.89
3	7.69	7.96	8.37	8.20	8.57
4	7.22	7.89	7.96	7.55	7.96
5	6.84	6.88	7.42	7.18	7.35
6	6.47	6.67	7.08	6.84	7.15
7	6 <mark>.</mark> 20	6.40	6.54	6.54	6.71

ตารางที่ ง.6 ผลของ<mark>ปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์ก</mark>อน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	อัตราส่วนรอ ยซึมลึกต่อความกว้าง				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	0.32	0.32	0.34	0.29	0.32
3	0.24	0.22	0.24	0.23	0.24
4	0.24	0.20	0.20	0.19	0.24
5	0.19	0.18	0.19	0.19	0.19
6	0.18	0.17	0.17	0.16	0.18
7	0.15	0.15	0.14	0.16	0.15
a a a	OTIL	0110	ΛD		0

ตารางที่ ง.7 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน	5
เปอร์เซ็นต์ ต่อรอยซึมลึ <mark>กของเนื้อโลหะเชื่</mark> อม	

ความเร็วเชื่อม	รอยซึมลึก (มม.)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	4.81	4.91	4.64	5.15	4.98
3	2.61	2.84	2.91	3.01	3.11
4	2.30	2.20	2.20	2.23	2.20
5	1.79	1.76	1.72	1.83	1.89
6	1.72	1.52	1.52	1.69	1.42
7	1.52	1.42	1.25	1.42	1.42

ตารางที่ ง.8 ผลของ<mark>ปริ</mark>มาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	ความกว้าง (มม.)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	9.25	10.33	10.16	10.23	10.61
3	8.50	8.91	9.08	9.15	9.05
4	7.86	8.06	8.27	8.40	8.23
5	7.38	7.62	7.89	7.89	7.96
6	6.71	7.18	7.28	7.22	7.45
7	6.88	6.94	7.05	6.94	7.18
100	OVIL	2110	ND		0

ตารางที่ ง.9 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ต่ออัตร<mark>าส่วนรอยซึมลึกต่อค</mark>วามกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	อัตราส่วนรอยซึ มลึกต่อความกว้าง				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	0.52	0.48	0.46	0.50	0.47
3	0.31	0.32	0.32	0.33	0.34
4	0.29	0.27	0.27	0.27	0.27
5	0.24	0.23	0.22	0.23	0.24
6	0.26	0.21	0.21	0.23	0.19
7	0.22	0.20	0.18	0.20	0.20

ตารางที่ ง.10 ผลขอ<mark>งปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์ก</mark>อน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต**์ ต่อ**รอยซึมลึกของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	รอยซึมลึก (มม.)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	8.54	7.35	7.28	6.54	6.94
3	3.22	3.28	3.25	3.05	3.38
4	2.71	2.40	2.50	2.57	2.33
5	2.27	2.03	1.93	2.06	2.20
6	2.00	1.86	1.79	1.37	1.86
7	1.86	1.59	1.62	1.52	1.69
a a a	OVIL		ND		0

ตารางที่ ง.11 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ ต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	ความกว้าง (มม.)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	10.00	11.01	11.15	11.11	12.06
3	8.74	9.32	9.59	9.49	9.89
4	8.40	8.57	9.01	8.54	8.64
5	7.79	8.30	8.30	8.47	8.44
6	7.45	7.86	7.89	8.13	7.79
7	7 <mark>.</mark> 28	7.38	7.62	7.62	7.45

ตารางที่ ง.12 ผลขอ<mark>งปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์ก</mark>อน ที่ผสมก๊าซไฮโดรเจน 10 เปอร์เซ็นต์ <mark>ต่</mark>ออัตราส่วนรอยซึมลึกต่อความกว้างของเนื้อโลหะเชื่อม

ความเร็วเชื่อม	อัตราส่วนรอ ยซึมลึกต่อความกว้าง				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	0.67	0.65	0.59	0.58	0.67
3	0.35	0.34	0.32	0.34	0.35
4	0.28	0.28	0.30	0.27	0.28
5	0.24	0.23	0.24	0.26	0.24
6	0.24	0.23	0.17	0.24	0.24
7	0.22	0.21	0.20	0.23	0.22
a a a	OTIL	0110	ΛD		0

ภาคผนวก จ

หลักการและวิธีการวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ด้วยเครื่อง Feritscope MP3C ของ Fischer

รูปที่ จ.1 หลักการพื้นฐานการวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมด้วยเครื่อง Feritscope MP3C

หลักการวัดเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมของเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์และดูเพล็ก อาศัยแรงเหนี่ยวนำของสนามแม่เหล็กระหว่างโครงสร้าง 2 เฟส คือ ferromagnetic phase และ non-ferromagnetic phase โครงสร้างเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม และ sigma phase เป็น ferromagnetic phase แต่โครงสร้างออสเทไนต์ คาร์ไบด์ และ inclusion เป็น non-ferromagnetic phase

เครื่อง Feritscope MP3C วัดเดลตา-เฟร์ไรต์ด้วยวิธีเหนี่ยวนำสนามแม่เหล็ก ตามรูปที่ จ.1 สนามแม่เหล็กถูกสร้างขึ้นจากขดลวดปฐมภูมิ (Primary Coil) เพื่อไปเหนี่ยวนำ เดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อมให้เกิดสนามแม่เหล็ก สนามแม่เหล็กที่ถูกเหนี่ยวนำจะแปรผันตาม สัดส่วนของเดลตา-เฟร์ไรต์ ขดลวดทุติยภูมิ (Secondary Coil) จะวัดปริมาณความเข้มข้น สนามแม่เหล็กที่ถูกเหนี่ยวนำ

ขั้นตอนการวัดเดลตา-เฟร์ไรต์ด้วยเครื่อง Feritscope MP3C เป็นดังนี้

ทำความสะอาดชิ้นงานทดสอบด้วยอะซิโตน

2. เปิดเครื่องตามคู่มือ

3. เลือก mode การวัดแบบ percent ferrite หรือ ferrite number ในที่นี้เลือก mode การ วัดแบบ percent ferrite

4. ทำการ calibrate เครื่อง โดยนำ probe ไปวัดค่า percent ferrite ที่แท่งมาตรฐาน (calibration sample)

5. ให้ probe วัดตั้งฉากกับแท่งมาตรฐานทุกครั้งที่ทำการวัด

6. ใช้ probe แตะที่แท่งมาตรฐานปรับค่า percent ferrite ที่อ่านจากเครื่อง ให้ตรงกับค่า ของแท่งมาตรฐาน ทำจนครบทุกแท่ง

7. ทำการวัดเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม โดยให้ probe ตั้งฉากกับรอยเชื่อมทุกครั้ง

8. บันทึกค่าก<mark>ารว</mark>ัด<mark>และคำนวณค่าเฉลี่ยที่ความเชื่อมั่น 9</mark>5 % ต^ามสมการด้านล่าง

สมการด้านล่าง<mark>เป็นการประมาณค่าปริมาตรของเดลตา-เฟร์ไรต์ในเนื้อโลหะเชื่อม ของ</mark> เหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ AISI 316L จากเครื่อง Feritscope MP3C ที่กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95 %

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อหาขอบเขตความเชื่อมั่นของ ค่าเดลตา-เฟร์ไรต์เฉลี่ยในเนื้อโลหะเชื่อม

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{n} (x_i - \overline{x})^2}{n-1}}$$

กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95 % แล้วจะได้ขอบเขตความเชื่อมั่น (CL)

$$CL = \pm 1.96 \frac{S}{\sqrt{n}}$$
 9.2

ภาคผนวก ฉ

ผลการวัดปริมาณเดลตา-เฟร์ไรต์ด้วยเครื่อง Feritscope MP3C ของ Fischer

ตารางที่ ฉ.1	ผลของปริมา <mark>ณก๊าซไนโตรเจนใน</mark> ก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อเดลตา-เฟร์ไรต์
	ของเนื้อโลหะเชื่อมเมื่อผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 1 เปอร์เซ็นต์

ความเร็วเชื่อม 🔫	เด <mark>ลตา-เฟร้ไวต์</mark> (% โดยปริมาตร)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	5.52	4.14	3.45	3.56	2.84
3	5.39	3.9	3.04	3.23	2.65
4	4.71	3.76	2.9	2.83	2.19
5	4.77	3.37	2.6	2.54	1.63
6	4.38	3.16	2.52	2.51	1.91
7	<mark>3</mark> .98	2.71	2.33	1.89	1.76

ตารางที่ ฉ.2 ผลของปริมาณก๊าซไนโตรเจนในก๊าซปกคลุมอาร์กอนต่อเดลตา-เฟร์ไรต์ ของเนื้อโลหะเชื่อมเมื่อผสมกับก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์

ความเร็วเชื่อม	เดลตา-เฟร์ไรต์ (% โดยปริมาตร)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	6.59	6.00	5.49	5.63	4.71
3	6.43	5.51	5.29	4.92	4.85
4	6.07	5.33	5.10	4.92	4.62
5	6.12	5.10	4.93	4.71	4.65
6	5.51	4.87	4.68	4.46	4.20
7	5.21	4.52	4.24	4.26	4.07

ตารางที่ ฉ.3 ผลของปริมาณก้าซุไนโตรเจนในก้าซุปกคลุมอาร์กอนต่อเดลตา-เฟร์ไรต์ ของเนื้อโลหะเชื่อ<mark>มเมื่อผสมกับก๊าซุไฮโด</mark>รเจน 10 เปอร์เซ็นต์

ความเร็วเชื่อม	เดลตา-เฟร์ไรต์ (% โดยปริมาตร)				
(มม./วินาที)	0 %N ₂	1 %N ₂	2 %N ₂	3 %N ₂	4 %N ₂
2	6.59	6.61	5.66	6.08	6.41
3	6.50	6.18	5.72	5.93	5.57
4	6.19	5.98	5.55	5.64	5.52
5	5.95	5.47	5.51	5.41	5.08
6	5.7 <mark>2</mark>	5.15	5.25	5.24	4.79
7	5. <mark>5</mark> 9	4.97	4.84	4.75	4.65

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ช

การวิเคราะห์ปริมาณในโตรเจนในเหล็กกล้าไร้สนิมออสเทไนต์ เกรด 316L

การวิเคราะห์ปริมาณในโตรเจนในเนื้อโลหะเชื่อม ทำโดยใช้เครื่อง Oxygen-Nitrogen Analyzerของ HORIBA รุ่น EMGA 620W

ตารางที่ ช.1 ปริมาณในโตรเจนและออกซิเจนในเนื้อโลหะพื้น

น้ำหนักทดสอบ (กรัม)	ปริมาณในโตรเจน (wt.%)	ปริมาณออกซิเจน (wt.%)
0.5239	0.060	0.030

ตารางที่ ช.2 ปริมาณในโตรเจนและออกซิเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เมื่อใช้ก๊าซไฮโดรเจนผสมใน ก๊าซปกคลุมอาร์กอนที่มีก๊าซไนโตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ และความเร็ว 3 มิลลิเมตรต่อ วินาที

ปริมาณก๊าซไฮโ <mark>ดรเจน</mark>	<mark>น้ำ</mark> หนักทดสอบ	ปริมาณใ <mark>นโตรเจน</mark> ใน	ปริมาณออกซิเจนใน
(vol.%)	(กรัม)	เนื้อโลหะเชื่อม (wt.%)	เนื้อโลหะเชื่อม (wt.%)
1	0.5132	0.105	0.051
5	0.3874	0.070	0.065
10	0.5077	0.061	0.036

ตารางที่ ซ.3 ปริมาณในโตรเจนและออกซิเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เมื่อใช้ก๊าซไนโตรเจนผสมใน ก๊<mark>า</mark>ซปกคลุมอาร์กอนที่มีก๊าซไฮโดรเจน 5 เปอร์เซ็นต์ และความเร็ว 3 มิลลิเมตรต่อ วินาที

ปริมาณก๊าซไนโตรเจน	น้ำหนักทดสอบ	ปริมาณในโตรเจนใน	ปริมาณออกซิเจนใน
(vol. %)	(กรัม)	เนื้อโลหะเชื่อม (wt.%)	เนื้อโลหะเชื่อม (wt.%)
0	0.4954	0.057	0.043
1	0.0655	0.069	0.026
2	0.3874	0.070	0.064
3	0.5549	0.071	0.046
4	0.4015	0.074	0.044

ตารางที่ ช.4 ผลของความเร็วเชื่อมต่อปริมาณในโตรเจนและออกซิเจนในเนื้อโลหะเชื่อม เมื่อใช้ ก๊าซไฮโดรเจน 5 เป<mark>อร์เซ็นต์ และก๊าซในโ</mark>ตรเจน 2 เปอร์เซ็นต์ ผสมในก๊าซปกคลุม

อาร์กอน	- dan		
ความเร็วเชื่อม	<mark>น้ำหนักทด</mark> สอบ	ปริ <mark>มาณในโตรเจนใ</mark> น	ปริมาณออกซิเจนใน
(มม./วินาที)	(<mark>กรัม)</mark>	เนื้ <mark>อโลหะเชื่</mark> อม (wt.%)	เนื้อโลหะเชื่อม (wt.%)
2	0.5197	0.069	0.050
3	0.3874	0.070	0.065
4	0.5821	0.071	0.046
5	0.4426	0.070	0.052
6	0.5468	0.070	0.024
7	0.5129	0.073	0.018

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

Name Mr. Panyasak Phakpeetinan

Address 59/8 Village No.7, Rawai Sub-District, Maung District, Phuket Province,

83130 Thailand

Tel +66-76-388-415

e-mail: pop_keepwalk@hotmail.com

- Education Certificate of Vocational Education in Trade and Industry (Auto Mechanics Technology), Phuket Technical College, Phuket, Thailand
 - Diploma of Vocational Education in Trade and Industry (Auto Mechanics Technology), Phuket Technical College, Phuket, Thailand
 - Bachelor of Industrial Technology in Production Technology, King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok, Bangkok, Thailand

Skill Auto CAD 2D, Auto CAD 3D and Mechanical Desktop 6

- Experience Siwa Testing Inspection & Consulting Co., Ltd., Bangkok, Thailand. (NDE Engineer)
- Conference "Effects of TIG Pulse Welding Parameters and Nitrogen Gas Mixed in Argon Shielding Gas on Weld Bead Formation and Microstructure of Weld Metals of AISI 304L Stainless Steels at 10-h Welding Position" presented to the 86th AWS Annual Convention at Dallas, Texas., USA, in 2005

• "Effects of nitrogen and hydrogen in argon shielding gas on weld bead profile and the delta-ferrite content of pulsed TIG welds of AISI 316L stainless steel" presented to the 2nd South-east Asia International Welding Congress at Bangkok, Thailand on 25-26 February 2010.